

A vállalkozások, társadalmi és egyéb szervezetek, illetve magánszemélyek tehetségsegítő aktivitásai a Tehetség hálózatban

KUTATÁSJELENTÉS

Készült az

EFOP-3.2.1-15-2016-00001 azonosítószámú,
„Tehetségek Magyarországa”
kiemelt projekt keretében

a Magyar Tehetségsegítő Szervezetek Szövetsége
megbízásából



2017. január

Tartalomjegyzék

Vezetői összefoglaló	3
Bevezető	5
1. A kutatás módszertani háttere	6
1.1 Mérőeszköz	6
1.2 Alapsokaság	6
1.3 Adatfelvétel, adatkezelés, elemzési keret.....	8
2. A felmérés főbb eredményei.....	9
2.1 Részvételi arány	9
2.2 A tehetségsegítést támogató szereplők	11
2.3 A támogatások mértéke	14
2.4 A különböző támogatási formák jelenléte a tehetségsegítésben	16
2.5 A támogatások jellege.....	17
2.6 A támogatások területi megoszlása.....	19
2.7 A Tehetségsegítő Hálózat támogatási igényei	21
3. Kitekintő	23
3.1 Genius Loci Díj	23
3.2 Jelentősebb támogatók.....	26
Melléklet.....	30

Vezetői összefoglaló

A fiatal tehetségek támogatása olyan össznemzeti ügy, amelyet a civil szervezetekkel összefogva a kormánynak is támogatnia kell, ugyanakkor napjainkra egyre nagyobb szerepet kapnak azok a cégek, illetve magánszemélyek, amelyek anyagi és/vagy természetbeni támogatásuk révén szintén jelentős vállalást tesznek a tehetségek kibontakoztatása érdekében, illetve az esélyteremtésben.

Jelen felmérés célja a Magyar Tehetségsegítő Szervezetek Szövetsége (továbbiakban: MATEHETSZ) által életre hívott Tehetségpontok, illetve Tehetségsegítő Tanácsok forrásbevonó képességének vizsgálata volt, kiemelten a cégek, valamint magánszemélyek által nyújtott pénzbeli és/vagy természetbeni támogatásainak vonatkozásában.

Az online kérdőíves kutatásban a Kárpát-medencei Tehetségpontok harmada, a Tehetségsegítő Tanácsoknak pedig több mint a 70%-a részt vett, így összesen 486 darab kitöltött kérdőív áll rendelkezésünkre.

A felmérés főbb tapasztalatai:

A Tehetség hálózat (Tehetségsegítő Tanácsok, valamint Tehetségpontok együtt) **tagjainak megközelítőleg a fele kapott már vállalati, szervezeti, illetve magánszemélytől érkező támogatást tehetségsegítő munkájához.** A támogatók több mint 40%-a több évre visszamenőleg rendszeresen jelen van, ami arra utal, hogy azon szereplők, amelyek valamely módon hozzájárulnak a tehetségsegítő munkához, hosszabb távon elkötelezhetőek e kiemelkedő nemzeti ügy mellett. Bízató továbbá a 2015/16-os tanévben újonnan megjelenő támogatók egyharmados aránya is, ami azt jelzi, hogy egyfelől vannak még kiaknázatlan lehetőségek a Tehetség hálózat környezetében, másfelől pedig a hálózat tagjai is folyamatos erőfeszítéseket tesznek a forrásbővítés érdekében.

A 2015/16-os tanév vonatkozásában – becslésünk szerint – nagyságrendileg 600 millió forintos pénzbeli, illetve természetbeni támogatást fordíthattak a Tehetség hálózat tagjai a Kárpát-medencében a tehetséges magyar fiatalok segítésére. A vállalatoktól, szervezetektől, magánszemélyektől érkező támogatások tehát jelentős volument képviselnek a tehetségsegítést támogató állami források mellett. A támogatások nagyjából 63%-a pénzbeli, 37%-a természetbeni juttatás. Ez utóbbiak esetében a tárgyi eszköz támogatás dominál, de jelentős a különböző szolgáltatások térítésmentes biztosítása is.

Területi különbségek mutatkoznak a főváros, illetve a határon túli szervezetek vonatkozásában: míg a Budapesten működő Tehetségpontok és Tehetségsegítő Tanácsok az országos átlaghoz képest szerényebb mértékben részesülnek támogatásban (a rendszeres támogatók aránya kevesebb, mint 4%), addig a határon túli hálózati tagok esetében a támogatottság jóval átlag feletti (77,3%). A feltárt eredmények azt mutatják, hogy a kisebb településméret jobban kedvez a vállalatok, szervezetek, magánszemélyek bevonásának, hiszen a személyes kapcsolatok előbb és szorosabb együttműködés

kialakítását teszik lehetővé a hálózati tagok, illetve a támogatói oldalon megjelenő cégek és szervezetek között.

A tehetségsegítés legfőbb támogatói a társadalmi szervezetek (20%), valamint a leginkább mozgósíthatóbb vállalkozói réteget a kereskedelmi cégek képviselik (16%). A támogatók profil szerinti megoszlása rendkívül heterogén, ami azt erősíti, hogy a tehetségsegítés ügyének felkarolása valamennyi ágazat és szektor esetében releváns támogatási lehetőséget jelent.

A Tehetség hálózat tagjai elsősorban a tehetségsegítéshez kapcsolódó tárgyi eszközök biztosításához, valamint az utazáshoz, utaztatáshoz várnának támogatást a jövőben. Szükségesnek tartanak továbbá pénzjutalmak biztosítását, illetve különböző szolgáltatások térítésmentes biztosítását.

Bevezető

A tehetségsegítés nemzeti ügy, s mint olyan, mindenki közös társadalmi felelőssége. A Magyar Tehetségsegítő Szervezetek Szövetségének meggyőződése, hogy a vállalkozások, a különböző szervezetek, illetve a magánszemélyek önkéntes hozzájárulása a tehetségigérek felkutatásához és kibontakoztatásához a Nemzeti Tehetség Program és általában a magyar tehetségsegítés szempontjából kiemelkedő és elismerésre méltó támogatási forma.

E gondolat jegyében került elindításra 2015-ben a Genius Loci Díj is, amely a gazdasági társaságok, társadalmi szervezetek, illetve magánszemélyek tehetségtámogató tevékenységét ismeri el, és széles körben felhívja a figyelmet ennek a közösségi szemléletnek a fontosságára.

A vállalkozások, szervezetek, valamint magánszemélyek tehetségsegítés terén nyújtott anyagi vagy természetbeni támogatási gyakorlatának és intenzitásának feltérképezésével lehetőségünk nyílik árnyaltabb képet festeni a Tehetségpontok és Tehetségsegítő Tanácsok által elérhető támogatási formákról, illetve a tehetségsegítés társadalmi beágyazottságáról.

Jelen összefoglaló tanulmány keretében

- bemutatásra kerül a kutatás módszertana,
- megtörténik a felmérésben résztvevő Tehetségpontok és Tehetségsegítő Tanácsok (együtt: Tehetség hálózat) részére a vállalkozások, szervezetek, valamint magánszemélyek által a tehetségsegítés támogatása céljából átadott anyagi, dologi és szolgáltatási jellegű felajánlásainak részletes elemzése, valamint
- kitekintő fejezetünkben bemutatásra kerül néhány, a tehetségsegítés terén megjelenő, példaértékű vállalat és társadalmi szervezet.

Jelen tanulmány fókuszában a tudományos és művészeti területeken végzett tehetségsegítés áll, így nem vizsgáljuk az egyes sportágak tehetségeit támogató rendszereket és forrásokat.

1. A kutatás módszertani háttere

1.1 Mérőeszköz

A felmérés alapjául egy online kitölthető kérdőív szolgált, amely a MATEHETSZ munkatársaival közösen került kifejlesztésre, valamennyi szakmai és kutatás-módszertani szempont figyelembevételével.

A kérdőív arra szolgált, hogy segítségével összegyűjtsük a Kárpát-medencében működő azon vállalkozások, társadalmi szervezetek, gazdasági társaságok, magánszemélyek stb. tehetségsegítő aktivitásait, amelyek valamilyen módon hozzájárulnak a tehetség hálózat intézményeinek, szervezeteinek tehetséggondozó munkájához.

A kérdőív főbb témakörei:

- Külső támogatások megléte/hiánya
- Külső támogatók főbb paraméterei (pl. támogató profilja, telephelye)
- Támogatások jellege, formája
- Támogatások mértéke
- Jövőbeni támogatási igények

Az adatfelvételre 2016. október 28. és november 30. között került sor.

Az adatfelvételre használt kérdőív jelen kutatásjelentés mellékletét képezi.

1.2 Alapsokaság

Az online kérdőív elérési útja, valamint a kitöltést ösztönző, illetve a kutatás céljait bemutató kísérőlevél kiküldésre került valamennyi Tehetségpont és Tehetségsegítő Tanács számára.

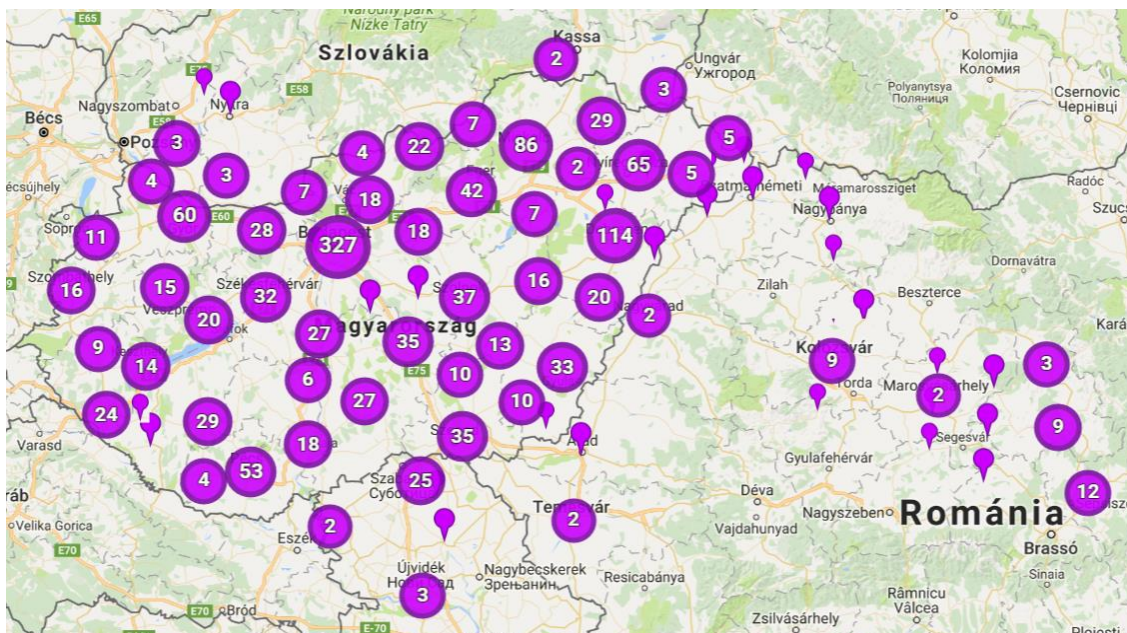
A Magyar Génius hálózat csomópontjai a Tehetségpontok. Tehetségpontok a Nemzeti Tehetségsegítő Tanács kezdeményezésére és támogatásával kerülnek alapításra mind Magyarországon, mind pedig a határon túli magyarlakta területeken.

A Tehetségpontok alapfeladata a tehetségek felfedezése, azonosítása, a tanácsadás, a pályaaorientáció, illetve a lehetőségek, az információk személyre szabott megmutatása a tehetséges fiataloknak. Fő céljuk, hogy hatékony segítséget nyújtsanak az érdeklődő fiataloknak tehetségük felismeréséhez és kibontakoztatásához, ennek érdekében juttassanak el hozzájuk minél teljesebb és minél személyesebb információkat a különböző tehetséggondozó lehetőségekről.¹

¹ Forrás: <http://tehetseg.hu/tehetsegpontokrol>

A Kárpát-medencében működő Tehetségpontok száma 1382 db. Területi megoszlásukat az alábbi ábrán mutatjuk be:

A tehetségpontok területi megoszlása



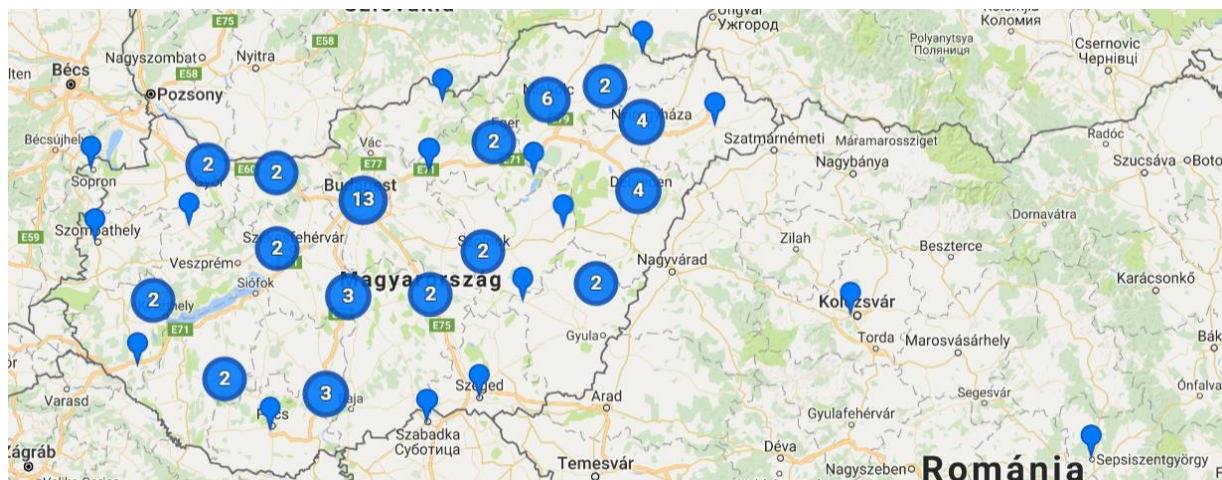
Forrás: <http://tehetseg.hu/tehetsegpontok/terkep>

A Tehetségpontok mellett a Tehetségsegítő Tanácsok voltak még a felmérés célcsoportjai, melyek száma a felmérés időpontjában 68 db volt.

A Tehetségsegítő Tanács olyan helyi vagy térségi kezdeményezésre létrejött szerveződés, amely a lehető legszélesebb szakmai és társadalmi összefogással segíti a tehetségek felkutatását, fejlesztését, a tehetségesek produktumainak hasznosulását és a szükséges erőforrások bővítésének lehetőségeit. Tevékenységével hozzájárul a tehetségbarát társadalom kialakításához.²

A Tehetségsegítő Tanácsok területi lefedettségét az alábbi ábrán szemléltetjük:

A Tehetségsegítő Tanácsok területi megoszlása



² Forrás: <http://tehetseg.hu/tehetsegsegito-tanacsokrol>

Forrás: <http://tehetseg.hu/tehetsegsegito-tanacsok/terkep>

1.3 Adatfelvétel, adatkezelés, elemzési keret

A felmérésben való részvétel a Tehetségpontok, valamint Tehetségsegítő Tanácsok számára önkéntes volt. Ezen túlmenően a válaszadók számára lehetőséget biztosítottunk arra, hogy inkognitójuk mértékét maguk határozzák meg.

Ennek értelmében nem volt kötelező számukra

- szervezetük és székhelyük megadása, valamint
- támogatóik nevének, illetve székhelyének megadása.

Tekintettel arra, hogy jelen kutatás több olyan szenzitív adatot is tartalmaz (pl. vállalkozások, magánszemélyek beazonosítására alkalmas információkat), melyek gyűjtéséhez, kezeléséhez és tárolásához a MATEHETSZ nem rendelkezik felhatalmazással, a kérdőív kitöltése során megadott ilyen jellegű adatokat, valamint a vállalkozásoknak, szervezeteknek és magánszemélyeknek a tehetség hálózattal kapcsolatos viszonyrendszerét leíró információkat bizalmasan kezeljük, azokat harmadik személy részére nem adjuk át.

A felmérés adatai kizárólag átfogó, makroszintű, összegző jellegű elemzés alapját képezik – az összesített adatokat a tehetségsegítés társadalmi, gazdasági támogatásának erősítése érdekében publikáljuk és követendő példaként tárjuk a széles nyilvánosság elé.

Az elemzés nem terjed ki annak vizsgálatára, hogy az egyes Tehetségpontokhoz/ Tehetségsegítő Tanácsokhoz milyen módon érkezik az eszköz-, szolgáltatás vagy pénzbeli támogatás. Az összesített adatok (tudományos igényű adattisztítást és kiegyensúlyozást követően) a teljes mintára nézve összefoglalóan tartalmazzák a főbb támogatási formákat, illetve azok területi megoszlását.

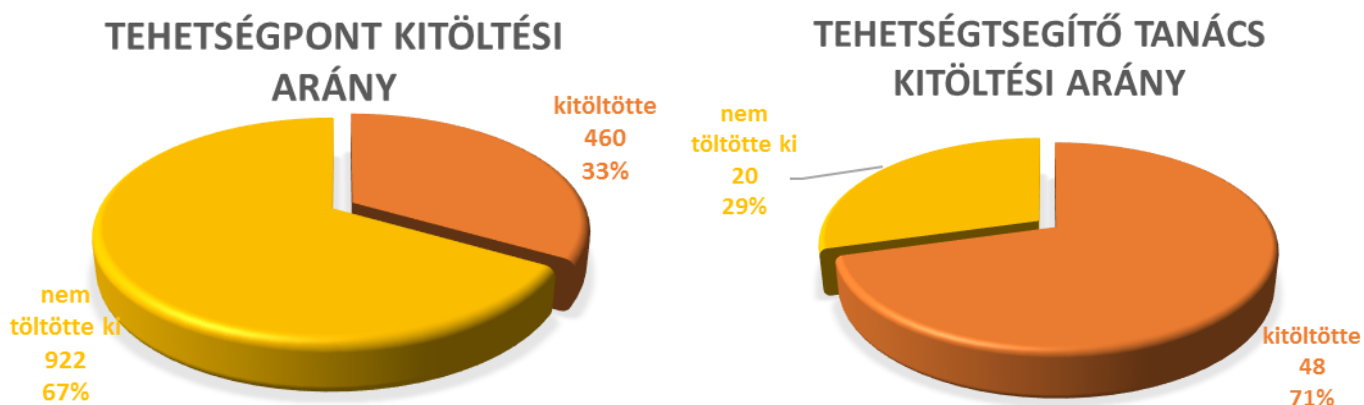
A kérdések elsősorban a 2015/2016-os tanévre, kifejezetten a tehetségsegítés céljából a vállalkozásoktól, szervezetektől, magánszemélyektől kapott anyagi és nem anyagi (eszköz, szolgáltatás) támogatások felmérésére vonatkoztak, azonban a kérdőív lehetőséget biztosított arra is, hogy képet kapjunk az ilyen típusú támogatási formák beágyazottságáról, azaz arról, hogy a Tehetségpontok/Tehetségsegítő Tanácsok milyen mértékben tudnak támaszkodni rendszeres támogatói hálózatra, illetve, hogy mennyire jellemző az eseti, egy-egy adott programra irányuló támogatás.

2. A felmérés főbb eredményei

2.1 Részvételi arány

A kérdőívet a megadott határidőn belül 486 fő töltötte ki 460 db Tehetségpont és 48 db Tehetségsegítő Tanács működése vonatkozásában³.

A teljes alapsokaságra vetített kitöltési hajlandóságot az alábbi ábrán szemléltetjük:



Mindez azt jelenti, hogy a Tehetségpontok 1/3-a, míg a Tehetségsegítő Tanácsok több mint 2/3-a vonatkozásában állnak rendelkezésünkre adatok.

Azok köréről, akik nem töltötték ki a kérdőívet nem állnak rendelkezésünkre információk, azonban az okok között egyaránt szerepelhetnek a téma szenzitivitása miatt távol maradók, illetve olyanok is, akik anyagi/dologi támogatás hiányában nem érezték relevánsnak az adatszolgáltatást.

A válaszadó Tehetségpont/Tehetségsegítő Tanács működési területére vonatkozó adatokat 467 esetben tüntették fel a kérdőíven a válaszadók.

A felmérésben résztvevő, illetve a telephelyre vonatkozó kérdésre választ adó szervezetek összesen 184 településen (és vonzáskörzetében) működnek, melyek közül 14 település határon túli az alábbiak szerint:

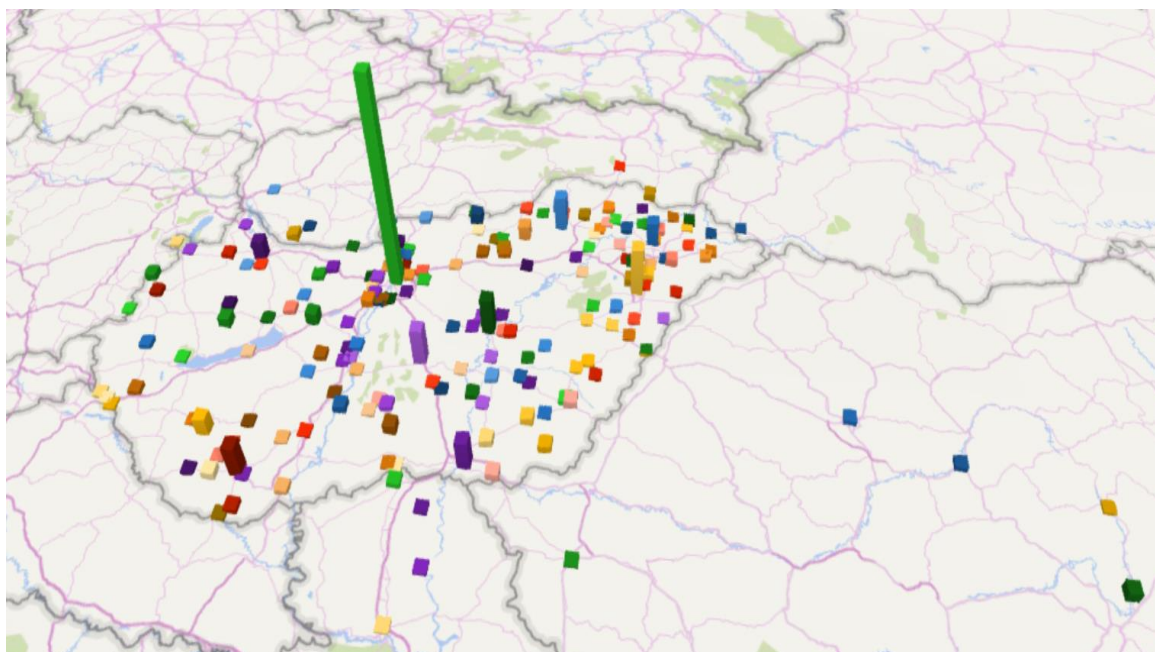
Ország/terület	Település
Erdély - Románia	Temesvár
	Kolozsvár
	Martonvásárhely

³ A kérdőív kitöltések száma magasabb volt, azonban az adattisztítás során kiszűrésre kerültek az azonos Tehetségpont/Tehetségsegítő Tanács vonatkozásában kitöltött többes adatlapok. 17 esetben a felmérést kizárólag a Tehetségsegítő Tanács vonatkozásában töltötték ki, míg 25 esetben mind a Tehetségsegítő Tanács, mind pedig a Tehetségpont gyakorlata bemutatásra került.

Ország/terület	Település
	CsíkSZereda
	Sepsiszentgyörgy
Kárpátalja – Ukrajna	Beregszász
Felvidék – Szlovákia	Kassa
	Nemesócsa
	Gúta
	Szenc
Vajdaság – Szerbia	Újvidék
	Óbecse
	Tóthfalu
	Szabadka

Magyarország államhatárán belül 170 település került nevesítésre. Az alábbi ábrán bemutatásra kerülő területi megoszlás alapján megállapítható, hogy a felmérés a Tehetség hálózat kiterjedtségével megegyező, azaz mind Magyarország, mind pedig a határon túli partnerszervezetek vonatkozásában területileg jól reprezentálja az alapsokaságot.

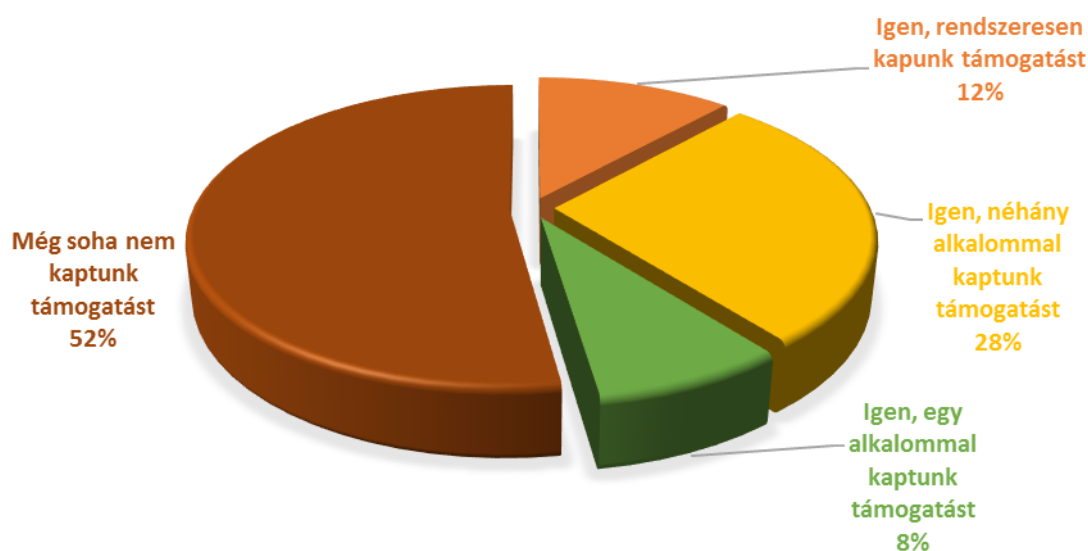
Válaszadók megoszlása település szerint (N=467)



2.2 A tehetségsegítést támogató szereplők

A szervezeti adatok önkéntes megadását követően a válaszadókat arra kértük, hogy határozzák meg, milyen gyakran kapnak tehetségsegítő munkájukhoz támogatást vállalkozások, magánszemélyek, társadalmi szervezetek stb. részéről. Ahogyan azt az alábbi diagram és az azt követő összefoglaló táblázat is jól demonstrálja, a Tehetségpontok/ Tehetségsegítő Tanácsok valamivel több mint a fele még soha nem kapott külső segítséget munkájához.

A VÁLASZADÓK MEGOSZLÁSA A TÁMOGATÁSOK GYAKORISÁGA ALAPJÁN (N=485)

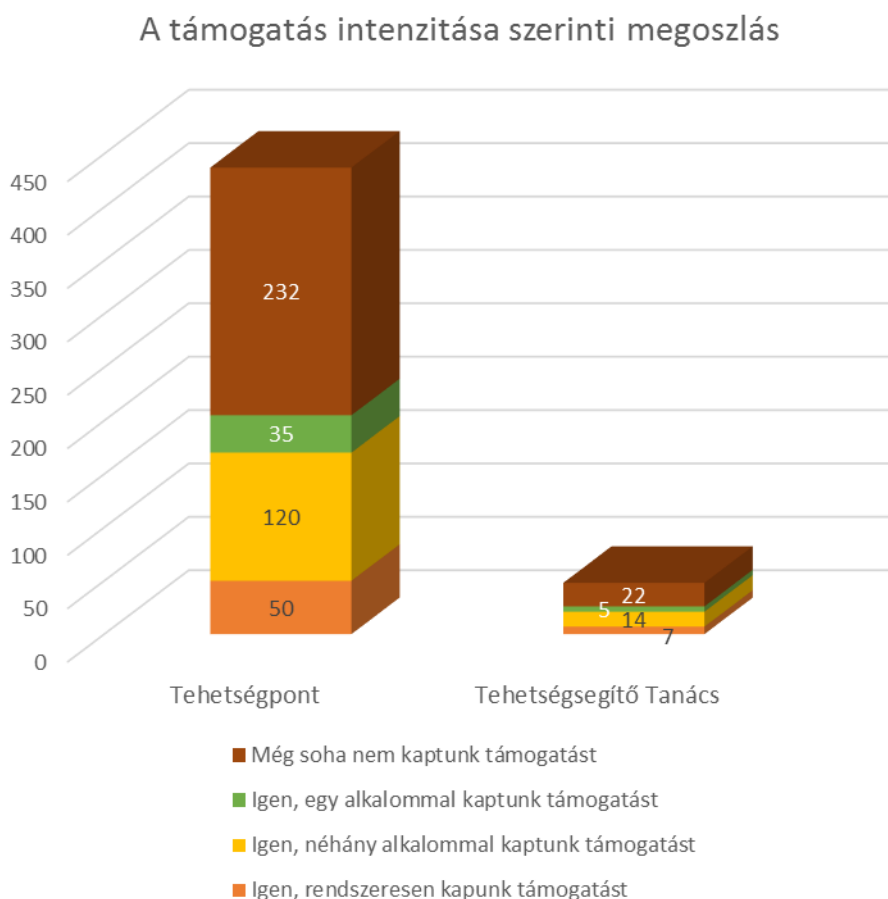


Támogatási intenzitás	MINDÖSSZESEN		TEHETSÉGPONT		TEHETSÉGSEGÍTŐ TANÁCS	
	Esetszám (db)	Megoszlás (%)	Esetszám (db)	Megoszlás (%)	Esetszám (db)	Megoszlás (%)
Igen, rendszeresen kapunk támogatást	57	11,7%	50	11,4%	7	14,6%
Igen, néhány alkalommal kaptunk támogatást	134	27,6%	120	27,5%	14	29,2%
Igen, egy alkalommal kaptunk támogatást	40	8,2%	35	8%	5	10,4%
Még soha nem kaptunk támogatást	254	52,4%	232	53,1%	22	45,8%

Azok aránya, akik csupán egy alkalommal részesültek eddig támogatásban, viszonylag alacsony (8%), náluk lényegesen többen vannak azok, akik már több ízben kaptak pénzügyi vagy természetbeni hozzájárulást munkájukhoz (28%). A felmérésben résztvevő Tehetségpontok/Tehetségsegítő Tanácsok 12%-a esetében megállapítható, hogy rendszeres támogatói körrel rendelkeznek.

A Tehetségpontok és a Tehetségsegítő Tanácsok adatait külön vizsgálva azt látjuk, hogy a Tehetségpontok között valamivel nagyobb arányban vannak azok, akik még soha nem kaptak támogatást (53% szemben a Tehetségsegítő Tanácsok 46%-os arányával). A támogatásban részesülő Tehetségsegítő Tanácsok minden intenzitási szinten rendre magasabb értéken szerepelnek, mint a Tehetségpontok.

Az alábbi ábra a két vizsgált minta megoszlását foglalja össze a támogatás intenzitása vonatkozásában:



A hálózat legnagyobb elemszámú települése (értelemszerűen) Budapest, amely esetében a 327 db Tehetségpont, illetve 13 db Tehetségsegítő Tanács közül 87 szervezet (82 db Tehetségpont és 5 db Tehetségsegítő Tanács) töltötte ki a kérdőívet. A kitöltési arány a Kárpát-medencei átlaghoz képest alacsonyabb, 25,6%-os.

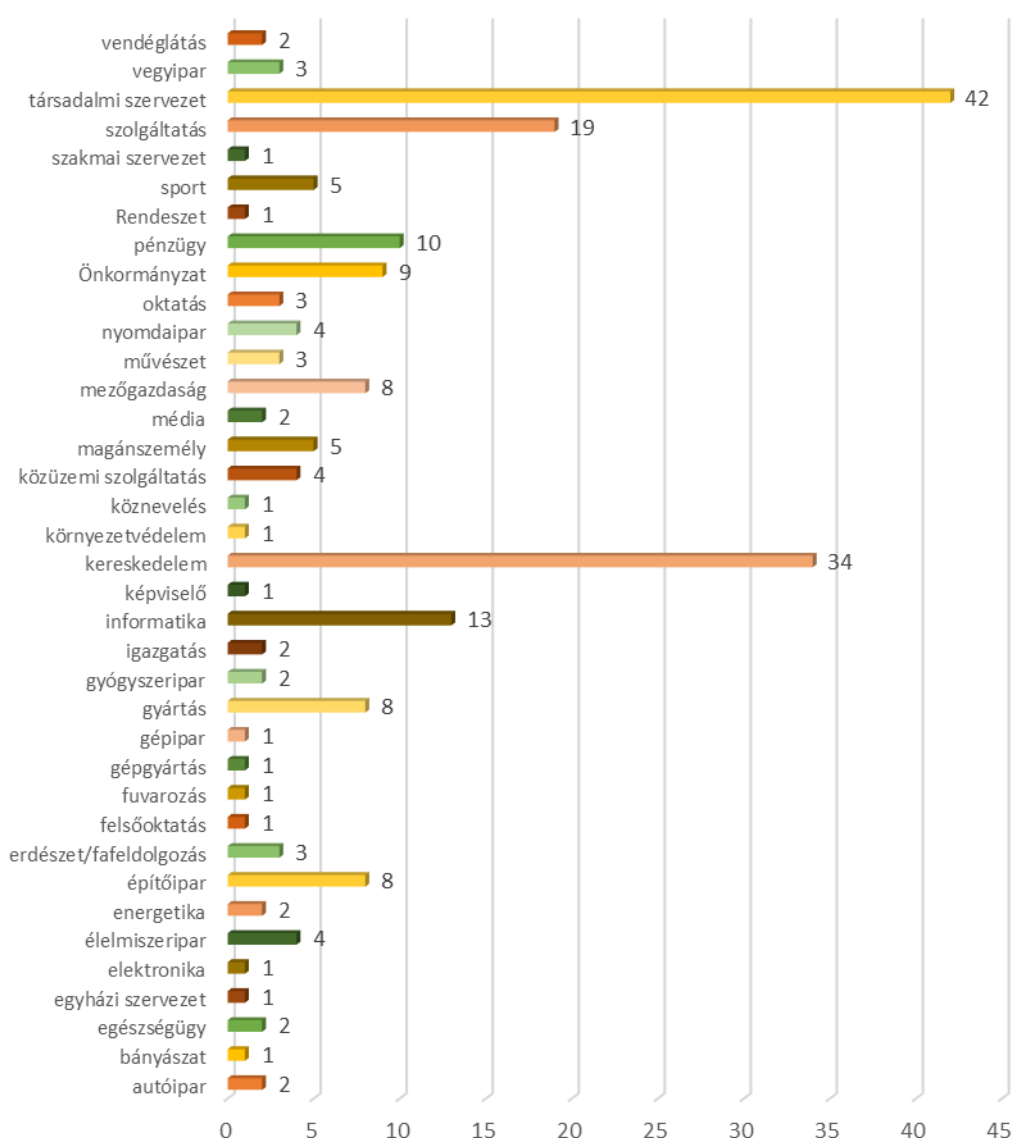
A fővárosi Tehetségpontok 57,3%-a, a Tehetségsegítő Tanácsoknak pedig 60%-a még soha nem kapott támogatást. A válaszadó budapesti Tehetségpontok 11%-a egy alkalommal, 28%-uk néhány esetben, míg csupán kevesebb mint 4%-uk kap rendszeresen anyagi vagy természetbeni támogatást tehetségsegítő munkájához. A fővárosi Tehetségsegítő Tanácsok között 20%-nyian vannak az egy alkalommal támogatásban részesülők, csakúgy, mint a rendszeres támogatást élvezők. A fenti adatok arra engednek következtetni, hogy a fővárosi tehetségsegítő hálózati tagok az országos átlaghoz képest kisebb mértékben rendelkeznek támogatásokkal. Különösen igaz ez a budapesti Tehetségpontokra, amelyeknek elenyésző része számolt be rendszeres vállalati támogatásról.

A Tehetség hálózat határon túli tagjainak (101 db) 21,8%-a töltötte ki a kérdőívet, ami szintén alacsonyabb részvételi aktivitást mutat, mint a teljes Kárpát-medencei átlag. A felméréshez csatlakozó határon túli szervezetek (20 Tehetségpont és 2 Tehetségsegítő Tanács) közül 5 nem kapott még támogatást (22,7%), egy Tehetségpont egy alkalommal

(4,5%), öten néhány esetben (22,7%), míg 11 szervezet rendszeres külső segítségről számolt be (50%). A határon túli Tehetségpontok/Tehetségsegítő Tanácsok esetében tehát magasabb a támogatásban részesülők aránya (77,3%), mint anyaországbeli társaiké.

A 2015/2016-os tanév vonatkozásában 185 db Tehetség hálózati tag kapott külső támogatótól pénzbeli vagy dologi (eszköz, szolgáltatás) támogatást tehetségsegítő munkájához, ez a szervezetek több mint a harmadát jelenti (38,1%).

A támogatók profil szerinti megoszlása (N=211)



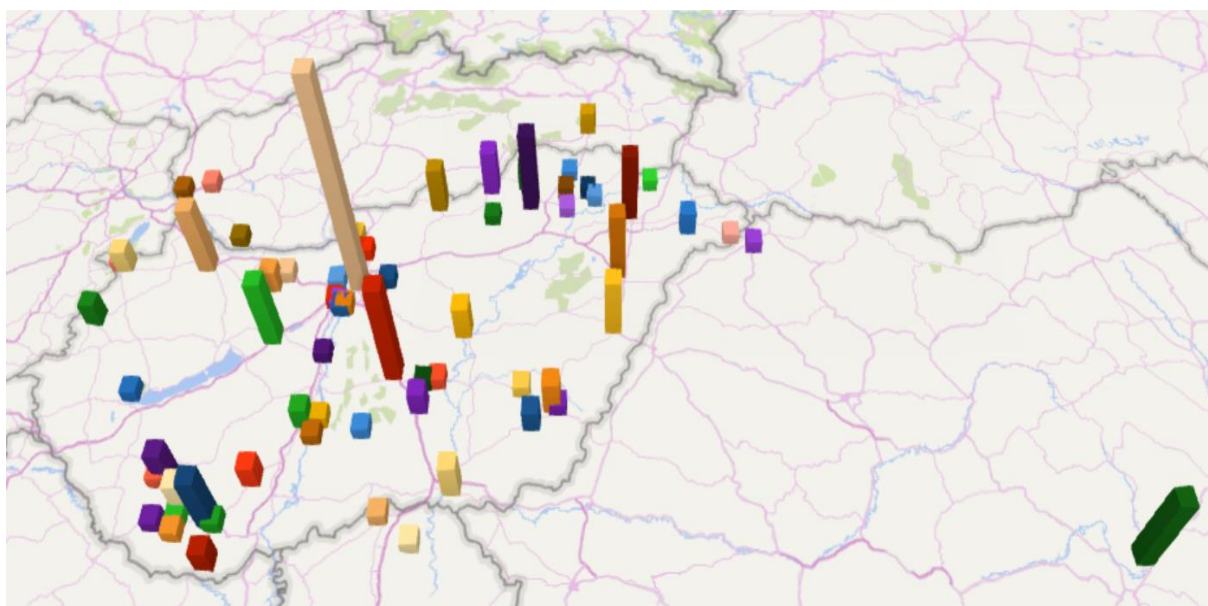
A támogató szervezetek profil szerinti megoszlását vizsgálva azt látjuk, hogy legnagyobb arányban a társadalmi szervezetek járultak hozzá a Tehetségpontok/Tehetségsegítő Tanácsok szakmai munkájának támogatásához (20%). Ezek a szervezetek általában az iskolához kapcsolódó alapítványok. Őket követik a kereskedelemmel foglalkozó cégek (16%). A középmezőnyben helyezkednek el a szolgáltatási szektor képviselői (9%), az informatikai cégek (6%), a pénzügyi cégek, például bankok (4,7%), a települési/kerületi

önkormányzatok (4,3%), a mezőgazdasági, építőipari, illetve gépgyártással foglalkozó vállalkozások (3,8 – 3,8%).

A támogatók között megtalálhatók továbbá magánszemélyek, sportszervezetek, művészeti együttesek, nyomdaipari és élelmiszeripari vállalatok, de egészségügyi, autóipari, erdészeti, vegyipari, energetikai, gyógyszeripari, oktatási, igazgatási, fuvarozási, vendéglátóipari és turisztikai cégek is több helyütt megnyerhetők voltak a tehetségsegítés támogatásának.

A kérdőívet kitöltők összesen 214 támogatót⁴ nevesítettek, melyek közül 164 cég/társadalmi szervezet/magánszemély esetében adták meg a válaszadók a támogató telephelyét. Az alábbi ábra az ő területi megoszlásukat szemlélteti.

A támogatást nyújtó szervezetek telephely szerinti megoszlása (N=164)



Tekintettel arra, hogy az adatközlés nem volt teljes körű (nem volt kötelező a támogatók adatainak megadása), messzemenő következtetések levonására nincsen lehetőségünk, azonban annyi megállapítható, hogy a támogatói kör területi megoszlása illeszkedik a válaszadók területi megoszlásához, ami azt a feltételezést támasztja alá, miszerint a támogatók elsősorban a Tehetség hálózat működési környezetében elérhető vállalkozások, társadalmi szervezetek, illetve magánszemélyek csoportjaiból állnak, azaz a fizikai közelség megteremtheti az érintettség, a társadalmi felelősségvállalás azon szintjét, ami a cégeket, társadalmi szervezeteket anyagi vagy természetbeni támogatás biztosítására ösztönzi.

2.3 A támogatások mértéke

A válaszadóknak lehetősége volt a támogatások mértékét is megadni az alábbiak szerint:

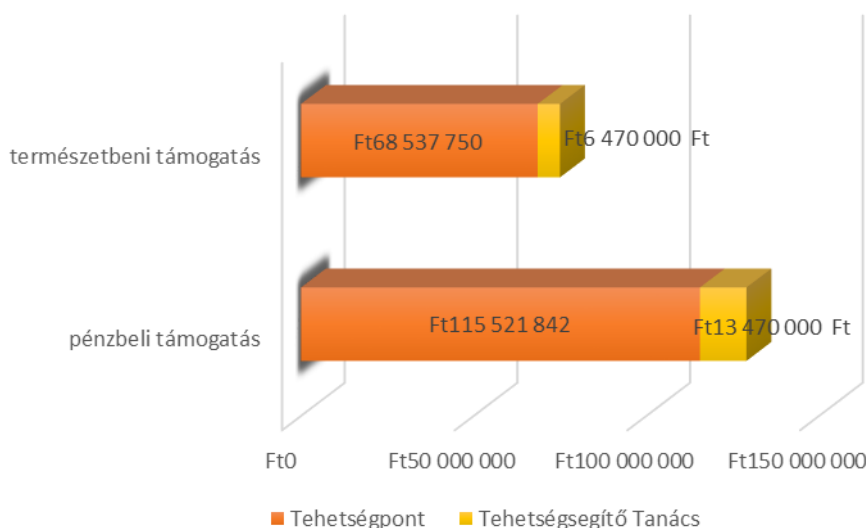
- a pénzbeli támogatások esetében a pontos összeg beírásával,
- a természetbeni támogatások esetében azok becsült összegének meghatározásával.

⁴ A válaszadóknak lehetősége volt több támogató adatait is rögzíteni.

Ez utóbbi esetben a tárgyi eszközök biztosítása mellett a nyújtott szolgáltatások értékét is meg kellett becsülniük.

Fentiek alapján a felmérésben résztvevő Tehetségsegítő hálózati tagok 167 támogatótól mindösszesen **128 991 842 Ft pénzbeli támogatásban** részesültek (Tehetségpontok: 115 521 842 Ft; Tehetségsegítő Tanácsok: 13 470 000 Ft), illetve 181 támogató felajánlásának köszönhetően összesen **75 007 750 Ft értékű természetbeni juttatást** (Tehetségpontok: 68 537 750 Ft; Tehetségsegítő Tanácsok: 6 470 000 Ft) fordíthattak tehetségsegítő munkájukra.

Támogatások mértéke



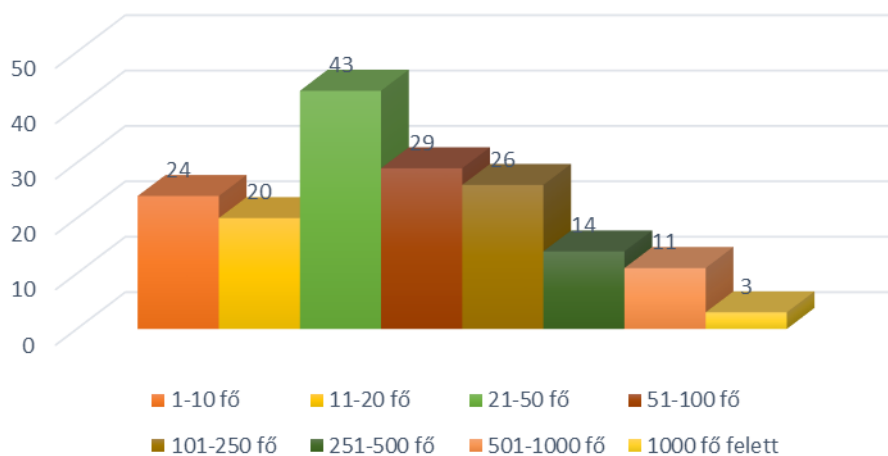
Habár adatfelvételünk nem mintavételen alapult, a résztvevők magas aktivitása, illetve területi megoszlásuk kiegyensúlyozott volta óvatos becslést tesz lehetővé a teljes Tehetség hálózat vonatkozásában.

Amennyiben elfogadjuk, hogy a kérdőívet ki nem töltő Tehetségpontok, illetve Tehetségsegítő Tanácsok hasonló válaszmintázatot követnek, a Tehetség hálózat a 2015/2016-os tanév vonatkozásában nagyságrendileg **közel 600 millió forint értékű támogatást** fordíthatott a tehetséges fiatalok segítésére.

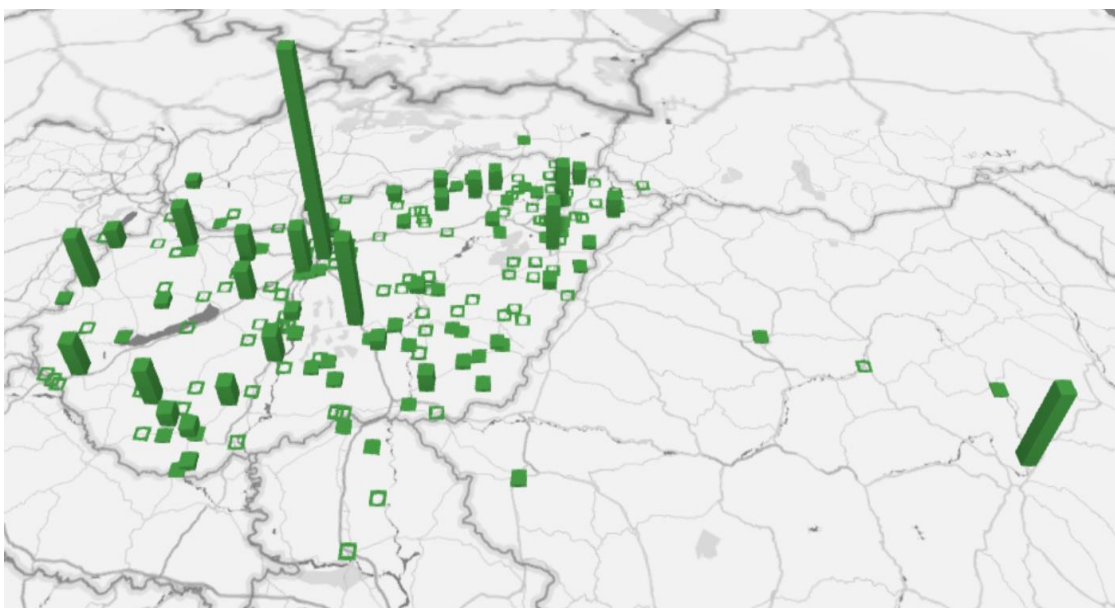
A támogatások révén 249 tehetséghálózati tag vonatkozásában **24 932 tehetséges diák/ fiatal támogatása** valósulhatott meg.

A támogatásban részesített tehetségek létszám szerinti megoszlása alapján megállapítható, hogy az esetek negyedében a 21-50 fő közötti csoportméret a legjellemzőbb. A pénzbeli és természetbeni juttatások 84%-a 1 és 250 fő közötti tehetség-csoportok támogatására irányult. Fentiek alapján az 1 főre eső pénzbeli, illetve természetbeni juttatások becsült összege meghaladja a 8000 forintot.

Támogatottak létszám szerinti megoszlása



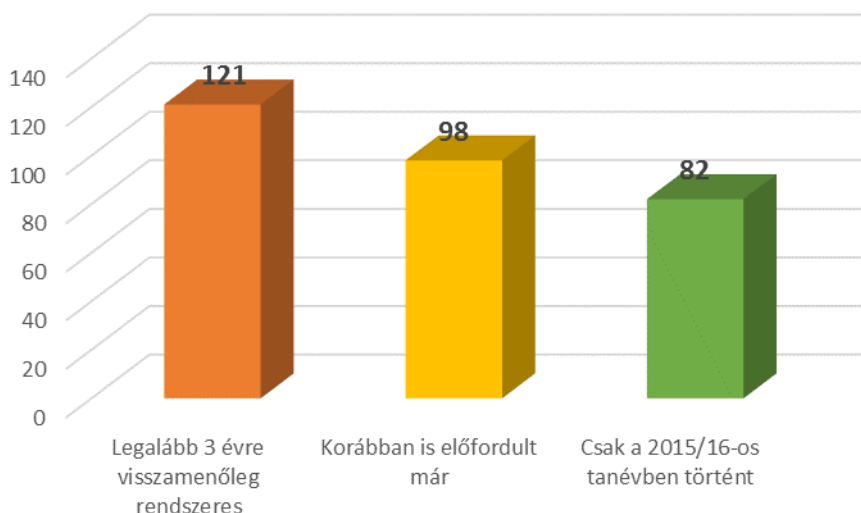
A támogatásban részesített tehetséges diákok/fiatalok területi megoszlását az alábbi ábra szemlélteti:



2.4 A különböző támogatási formák jelenléte a tehetségsegítésben

A kérdőívet kitöltő Tehetségpontok/Tehetségsegítő Tanácsok által bemutatott 301-féle támogatás esetében a legjellemzőbb a legalább 3 éves múlttal visszatekintő együttműködés (40,2%), ezt követi a nem rendszeres, de a múltban már előforduló támogatók köre (32,6%), végül pedig az új támogatók csoportja, akik először a 2015/16-os tanévben járultak hozzá a tehetségsegítéshez (27,2%).

A támogatások rendszeressége támogatók szerint



Mindez azt jelenti, hogy azon vállalkozások, szervezetek, illetve magánszemélyek, akik a tehetségsegítő munkát valamilyen módon támogatják, nagy arányban megnyerhetők a tehetségsegítés ügyének, hiszen több mint 40%-uk rendszeres támogatója a Tehetség hálózatnak. Biztató továbbá az az egyharmadnyi támogatói kör is, akik – ha nem is rendszeresen, de – időnként hozzájárulnak a diákok, fiatalok tehetségének kibontakoztatásához, illetve komoly potenciált jelenthetnek az újonnan csatlakozó támogatók is, akik várhatóan a jövőben is a tehetségsegítés ügye mellé állnak majd.

2.5 A támogatások jellege

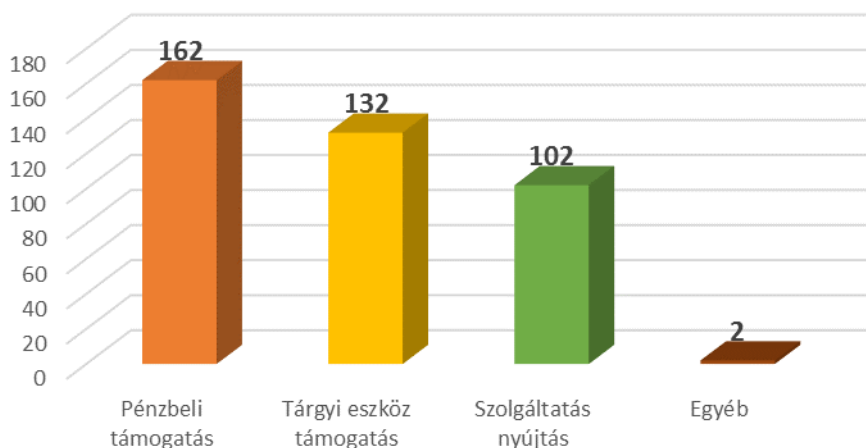
A támogatások jellegét⁵ vizsgálva azt látjuk, hogy a legnagyobb volument a pénzbeli támogatások jelentik (40,7%). Ezt követi a tárgyi eszköz támogatás (33,2%), végül pedig a szolgáltatás nyújtás (25,6%).

Az „egyéb” választ adók a magánszemélyek önkéntes munkáját jelölték meg hozzájárulásként.

Az alábbi ábra a támogatások jellegének megoszlását mutatja be előfordulási gyakoriságuk alapján:

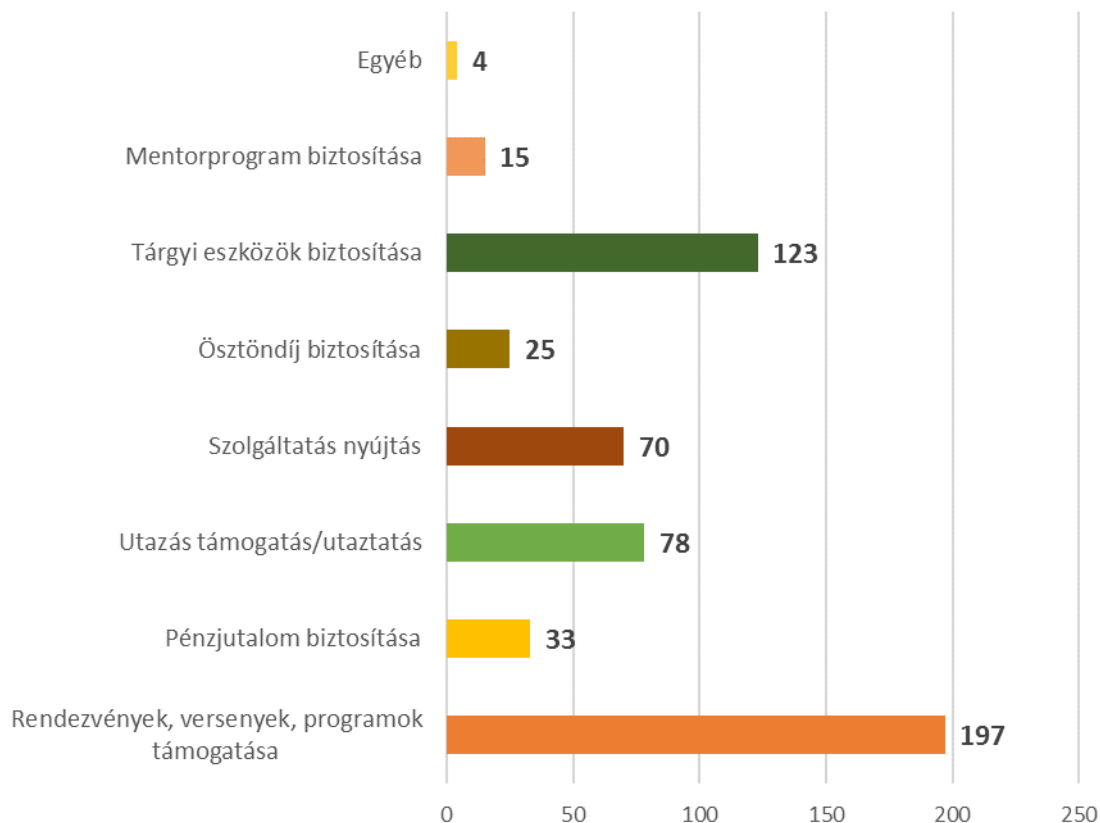
⁵ Abban az esetben, ha a adott támogató többféle támogatást is nyújtott, például pénzbeli támogatást, illetve tárgyi eszközök rendelkezésre bocsátását, a különböző támogatási formák valamennyi releváns csoportban megjelennek. Ennek következtében a támogatási formák összesített elemszáma magasabb, mint ahány támogatóról a kérdőívet kitöltők beszámoltak.

A támogatások jellege



Az alábbiakban a támogatási formákat vizsgáljuk részletesen, melynek összefoglaló adatait tartalmazza soron következő ábránk:

A támogatások formája



Fentiek alapján megállapítható, hogy a legjellemzőbb a különböző, tehetségségítéshez kapcsolódó rendezvények, versenyek és programok támogatása (36%), illetve a tárgyi eszközök biztosítása (23%). Jelentős hozzájárulást jelent még az utazások támogatása és az utaztatás (14%), valamint a különböző szolgáltatások térítésmentes biztosítása (13%).

Ennél lényegesen ritkábban fordul elő a pénzjutalom felajánlása (6%), az ösztöndíjak finanszírozása (5%), továbbá a mentorprogram biztosítása (3%).

Az „egyéb” választ adók

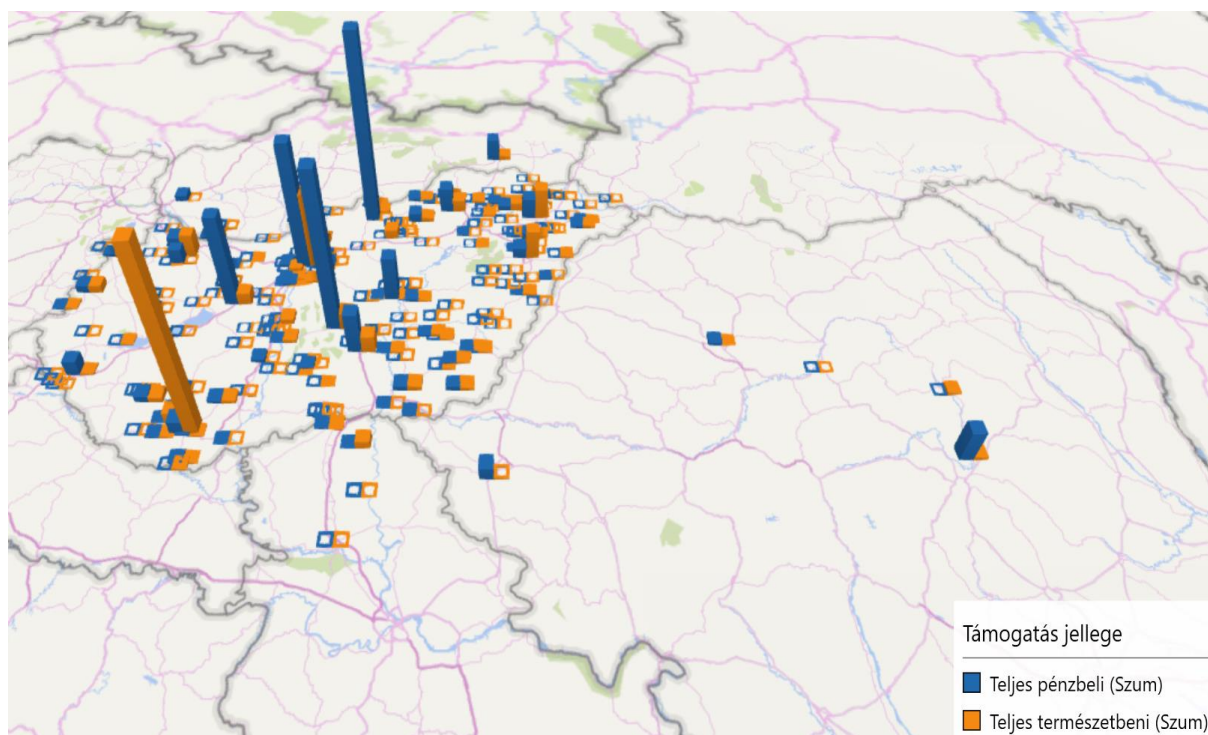
- a saját vállalkozás keretében biztosított szakképzésről,
- a szaktanárok részére biztosított szakmai továbbképzésen való részvétel támogatásáról,
- az önkéntes munkavégzésről, illetve
- a szakmai segítségnyújtás ingyenes felajánlásáról

számoltak be.

2.6 A támogatások területi megoszlása

A pénzbeli támogatások átlaga 466 ezer forint, míg a természetbeni juttatások becsült összegének átlaga 359 ezer forint. Mind a pénzbeli, mind pedig a természetbeni támogatások esetén találunk kiemelkedően magas hozzájárulásokat (25 millió forint nagyságrendű összegeket).

A pénzbeli és természetbeni támogatások megoszlása településenként



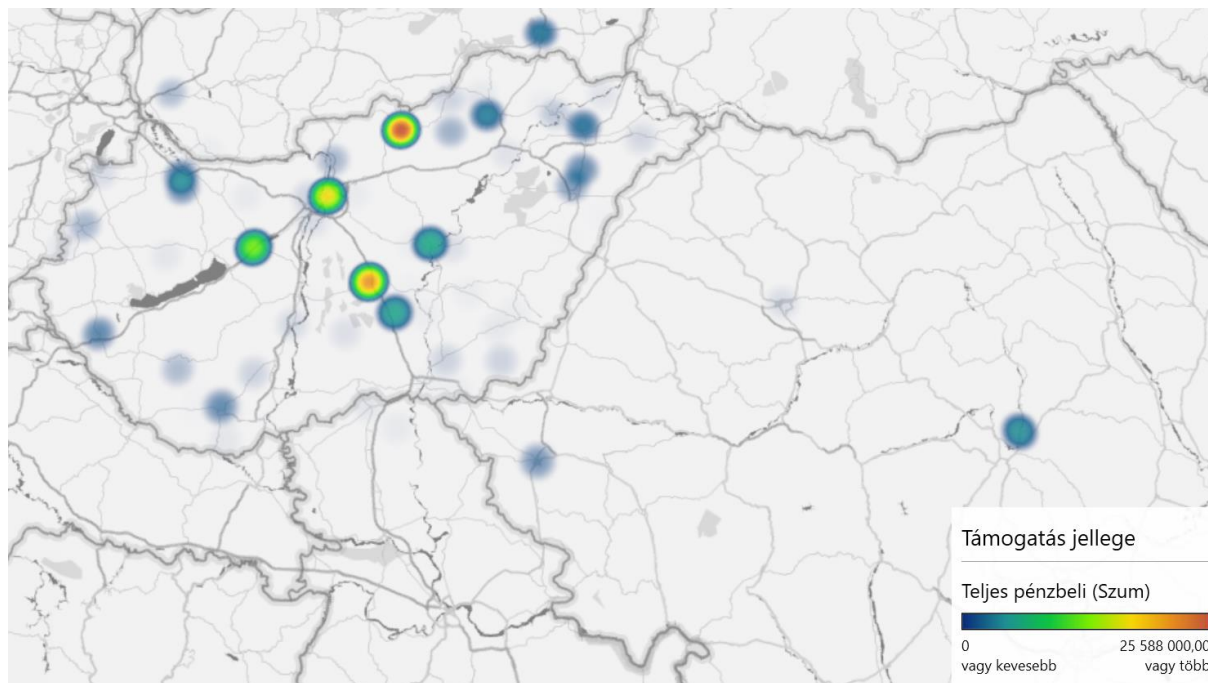
Pénzbeli támogatások tekintetében a bátonyterenyi, kecskeméti, budapesti, illetve székesfehérvári Tehetségpontok/Tehetségsegítő Tanácsok részesültek a legnagyobb mértékű támogatásban.

A természetbeni juttatások vonatkozásában a pécsi és a budapesti tehetséghálózati tagok összesített adatai szerepelnek a lista élén.

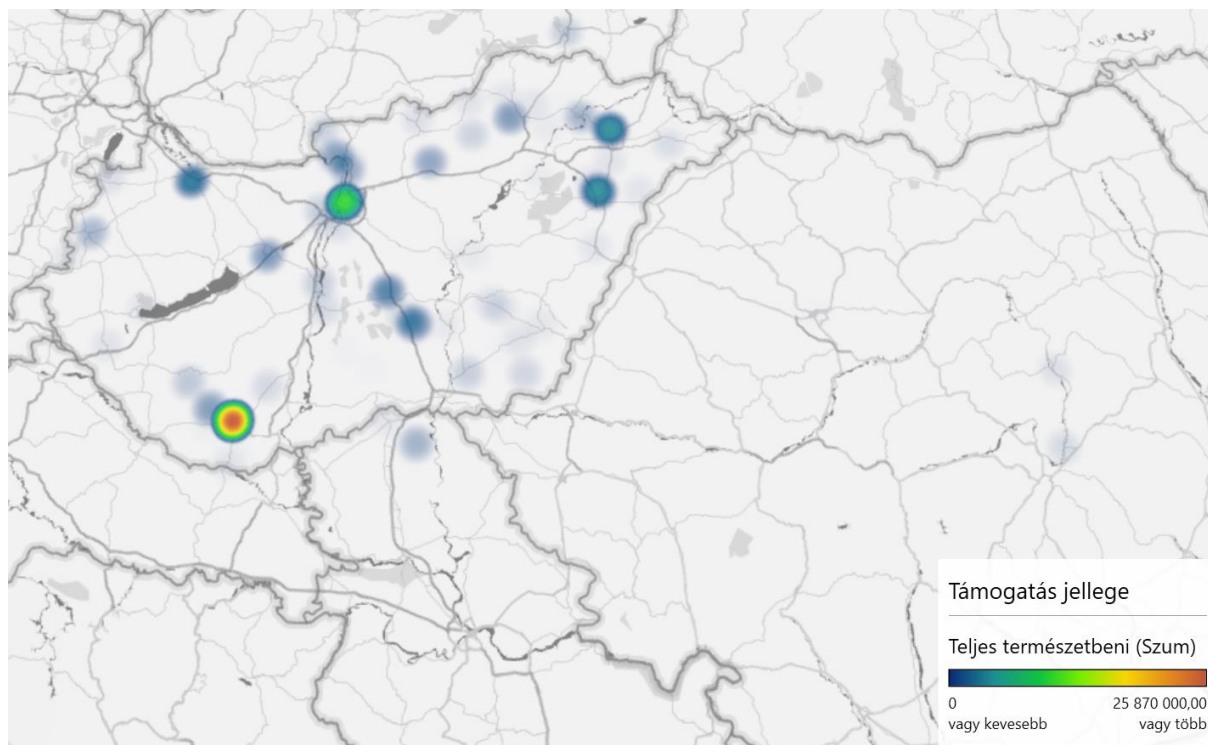
A többi település esetében lényegesen szerényebb, ugyanakkor országosan kiegyenlítettebb a támogatások mértéke.

A támogatási csomópontokat az alábbi két térképes ábrán szemléltetjük:

A támogatások intenzitása a pénzbeli támogatások esetén



A támogatások intenzitása a természetbeni támogatások esetén



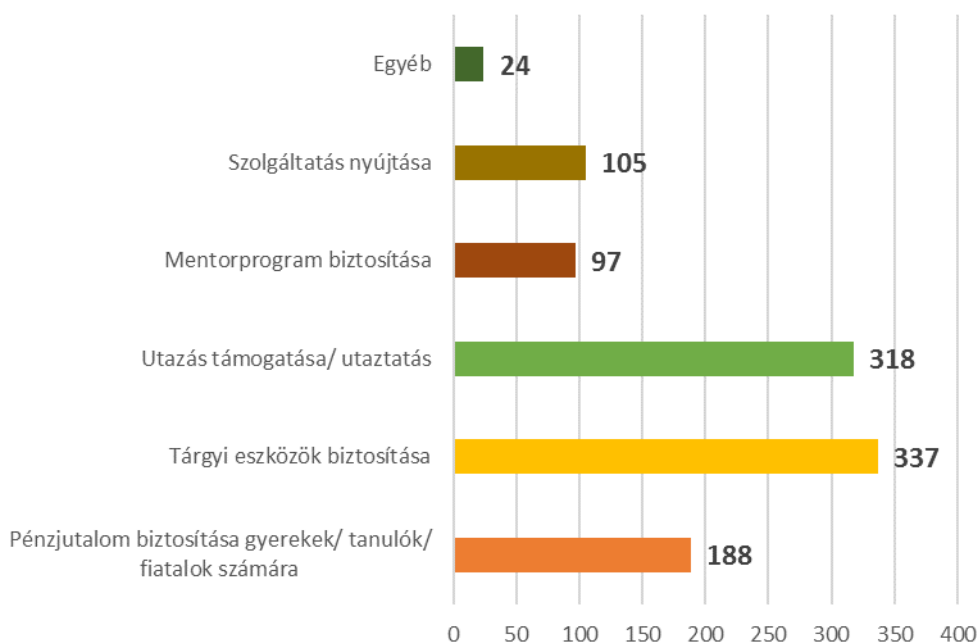
2.7 A Tehetségsegítő Hálózat támogatási igényei

Felmérésünk záró blokkjában arra voltunk kíváncsiak, hogy a válaszadók – beleértve azokat is, akik eddig még nem részesültek vállalati, társadalmi vagy egyéb szervezeti, illetve magánszemélytől érkező támogatásban – tehetségsegítő munkájuk eredményességének növelése érdekében a jövőben milyen támogatásokra lenne leginkább szükségük a gazdasági társaságok, illetve társadalmi szervezetek részéről?

A kérdőívet kitöltőknek lehetősége volt több válaszlehetőséget is megjelölni, aminek eredményeként összesen 1 069 igény merült fel részükről.

A válaszok megoszlását az alábbi ábrán szemléltetjük:

Milyen támogatásokra lenne a jövőben szükségük?

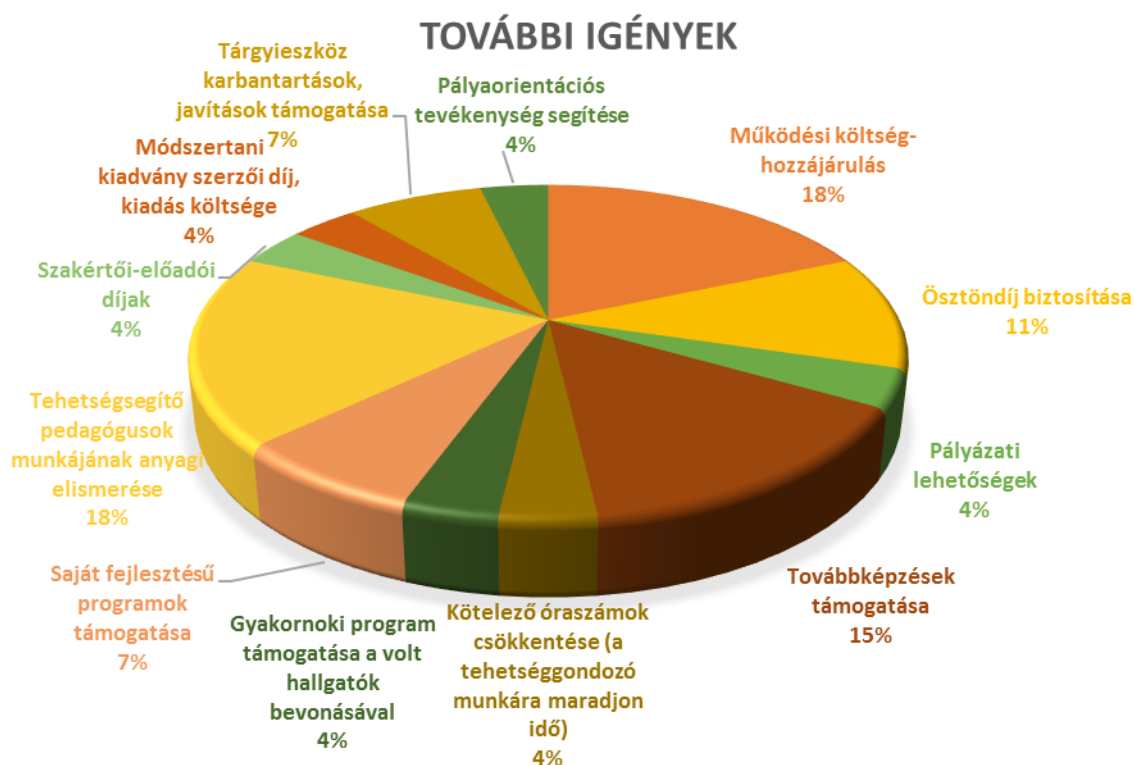


A felmérésben résztvevő tehetségshálózati tagok 69,5%-a számára a tárgyi eszközök biztosítása jelentené a legnagyobb segítséget, 66%-uk esetében pedig a diákok és a tehetségsegítő pedagógusok utazási költségeinek átvállalása, illetve utaztatásuk térítésmentes biztosítása járulna hozzá legnagyobb mértékben munkájuk eredményesebb ellátásához.

Szintén magas, a válaszadók 39%-át érintő igényként merült fel a tehetségsegítésbe vont gyermekek és fiatalok motivációját növelő pénzjutalom anyagi feltételeinek megteremtése. Különböző szolgáltatások térítésmentes biztosítása a válaszadók 22%-a számára jelentene érdemi hozzájárulást, míg a mentorprogramok biztosítására 20%-uknak lenne igénye.

Az „egyéb” választ adó 5% esetében a leggyakrabban felmerülő igény

- a működési költségekhez való hozzájárulás,
- a tehetségsegítő pedagógusok munkájának anyagi elismerése, illetve
- számukra szakmai továbbképzésének biztosítása.



További felmerülő igények:

- Ösztöndíj biztosítása a tehetséges gyermekek/ fiatalok számára,
- Pályázati lehetőségek biztosítása,
- Kötelező óraszámok csökkentése annak érdekében, hogy a tehetséggondozó munkára maradjon idő,
- Gyakornoki program támogatása a volt hallgatók bevonásával,
- Saját fejlesztésű programok támogatása,
- A szakértői-előadói díjak finanszírozása,
- Módszertani kiadványok szerzői díjának, illetve a kiadásuk költségeinek támogatása,
- Tárgyieszköz karbantartások, javítások támogatása, továbbá
- A pályaorientációs tevékenység segítése.

Az egyik válaszadó így foglalta össze a külső támogatóktól várt segítséget:

„Nem válogatunk, minden felajánlást szívesen és örömmel fogadunk, amik a gyermekeink érdekét szolgálják.”

3. Kitekintő

Záró fejezetünkben – a teljesség igénye nélkül – követendő példa gyanánt bemutatunk néhány jelentősebb támogatót mind a társadalmi szervezetek, mind pedig a vállalatok oldaláról.

3.1 Genius Loci Díj

A „Genius Loci Díj – Vállalatok és vállalkozók a tehetségekért” célja, hogy elismerje azokat az erőfeszítéseket, amelyeket a cégek tesznek a tehetségek támogatásáért annak érdekében, hogy az érdeklődés homlokterébe kerüljenek azok az innovatív kezdeményezések, követendő példák, amelyekkel a hazánkban működő vállalatok hozzájárulnak a környezetükben található Tehetségpontok, Tehetségsegítő Tanácsok munkájához, elősegítve ezzel a tehetséges fiatalok számára vonzó társadalmi környezet kialakulását.

2015-ben, a Díj alapításának évében az alábbi vállalatok részesültek díjazásban:

Aegon Magyarország Általános Biztosító Zrt. (Genius Loci díj, nemzeti kategória)

Az Aegon Magyarország több mint 20 éve aktívan áll különböző tehetségsegítő kezdeményezések mellett. „Magamra ismerek” címmel, irodalmat népszerűsítő programot hirdetett középiskolások számára.

Evopro csoport (Genius Loci díj, nemzeti kategória)

Az evopro többéves hagyománnyal rendelkezik a kooperációs képzés, a műszaki szakmai gyakorlatok és a diplomamunkák szakmai támogatása terén. Nevéhez kapcsolódnak olyan projektek is, mint az evoBox TT Dobozolt Tudás pályázat, vagy az iskolai közösségi szolgálatot támogató internetes portál.

IBM Hungary (Genius Loci díj, nemzeti kategória)

Az IBM Magyarország a Tehetség Piacter mentorprogram indulásakor csatlakozott a MATEHETSZ kezdeményezéséhez. Az IBM szakemberei fiatal tehetségek számára ingyenesen nyújtanak szakmai segítséget a program három hónapja során. A fiatalok olyan képességeket is elsajátíthattak, amelyek későbbi munkavállalásuk során előnyt jelenthetnek.

LogMeln (Genius Loci díj, nemzeti kategória)

2014-ben a LogMeln pályázatot hirdetett a fiatalok számítástechnikai és matematikai oktatásának támogatására. Közel 5 millió forintot osztottak szét a nyertesek között. A Bridge Budapest Egyesületen keresztül, a Preizvel és a Ustreammel együtt, tehetséges magyar fiataloknak ösztöndíjat ajánlanak fel, hogy tapasztalatot és inspirációt szerezhessenek szakmai karrierjükhöz.

MOL Magyarország (Genius Loci díj, nemzeti kategória)

A MOL az utóbbi években egyik kiemelt támogatója volt a KutDiák (Kutató Diákok Mozgalma) által szervezett tevékenységeknek, programoknak. Támogatja a Tudományos Diákkörök Országos Konferenciájának (TUDOK) megszervezését csakúgy, mint az Országos Diákkonferenciát.

NI Hungary Kft. (Genius Loci díj, nemzeti kategória)

Az NI Mentor Programjában résztvevő iskolákat mentoraikkal, oktatási anyagokkal és tárgyi eszközökkel támogatják. Félévente szakmai konferenciát, évente több alkalommal versenyt szerveznek.

Barkász Sándor (Genius Loci díj, regionális kategória)

A Barkász Sándor alapította Dél-Alföldi Talentum Akadémia (DELTA) célja, hogy felkutassa és kinevelje a régió vezetői képességekkel rendelkező fiataljait, akik az Akadémián elsajátított tudás és született adottságaik révén hozzájárulhatnak majd a régió fejlődéséhez.

GE Hungary (Genius Loci díj, regionális kategória)

A GE Foundation Nyíló Világ Középiskolai Tehetséggondozó Programja az északkelet-magyarországi, hátrányos helyzetű régió középiskolásainak felzárkóztatását célzó, egyedülálló kezdeményezés. A diákok iskolán kívüli, üzleti angol nyelvi képzésben vesznek részt, melynek köszönhetően betekintést nyernek a nemzetközi munka világába.

Masterplast YU (Genius Loci díj, regionális kategória)

Tankönyveket, taneszközöket biztosítanak a magyar nyelven tanulóknak a Délvidéken, a szórványban élő, kitűnő eredményt elérő diákok pedig balatoni nyaralást kapnak kiemelkedő teljesítményükért. Minden évben 20-20 jó képességű, az építészeti szakma iránt érdeklődő tehetség pillanthat be a vállalat életébe a szakmai napokon.

Phoenix Mecano Kecskemét Kft. (Genius Loci díj, regionális kategória)

A Kecskeméti Kodály Iskoláért Alapítvány mecénásai hozzájárulnak az intézmény hangszerparkjának karbantartásához, és a Kecskeméti Szimfonikus Zenekar működéséhez. Az 1990 óta megrendezett Zrínyi Ilona Országos Matematikai Versenynek rendszeres támogatói. A mérnökképzésben együttműködnek a Kecskeméti Főiskola GAMF Karával.

START Rehabilitációs Foglalkoztató és Intézményei Közhasznú Nonprofit Kft. (Genius Loci díj, regionális kategória, különdíj)

A Kft. támogatja a Debreceni Egyetem szociális szakokon tanuló hallgatóit terepgyakorlati lehetőséggel, továbbá kutatások, TDK-pályamunkák, szakdolgozatok terén.

Arany Sas Gyógyszertár Bt. (Genius Loci díj, helyi kategória)

Az Arany Sas Gyógyszertár, és vezetője Dr. Halász Éva Anikó már évtizede a Prelúdium Alapfokú Művészeti Iskola mecénása, tehetségsegítő programjainak támogatója.

Astellas Pharma Kft. (Genius Loci díj, helyi kategória)

Az Astellas Pharma Kft. 2012 óta szponzorálja a Semmelweis Egyetem Kerpel-Fronius Ödön Tehetséggondozó Programját, illetve az ennek keretein belül működő kutatási pályázatot. Céljuk, hogy mind a következő orvos generációknak, mind pedig a szélesebb közönségnek kiváló példákat állítsanak.

Dancsó János (Genius Loci díj, helyi kategória)

Dancsó János szakoktató saját műhelyében készít fel fiatal szakmunkásokat, akik országos, európai, sőt világversenyeken értek el figyelemre méltó eredményeket. Évek óta foglalkozik autista fiatalokkal, akiket a szakemberek szerint is megdöbbentően jó eredménnyel tanít asztalos szakmára.

Duna-Dráva Cement Kft. Ifjúsági és Innovációs Alapítvány (Genius Loci díj, helyi kategória)

Ifjúsági és Innovációs Alapítványukon keresztül immár egy évtizede segítik a tehetséges diákokat. Ösztöndíj-programjuk keretében eddig közel 500 tehetséges tanulót támogattak, összességében 45 millió forinttal.

Sáhó Műhely Kft. (Genius Loci díj, helyi kategória)

2008 óta támogatják a győri Széchenyi István Egyetem SZEnergy Teamjének tervezőit. A járműfejlesztő csapat 2010 óta egyesület. Több mint 20 hallgató dolgozik az innovatív megoldásokon, munkájukat mentorok segítik. 7 saját járművet készítettek. A SÁHÓ Műhely Kft. szellemi és szakmai szempontból is sokat segít a fiatal mérnököknek.

A 2016-os év díjazottjai:

Richter Gedeon Nyrt. (Genius Loci Díj 2016., nemzeti kategória)

A vállalat stratégiájának meghatározó eleme a jövő szakembereinek megfelelő képzése. Pályázatokon és alapítványokon keresztül segítik a fiatal kutatók, vegyészmérnökök, gyógyszerészhallgatók továbbképzését éppúgy, mint a kémiában kiemelkedő tehetségű középiskolásokat, valamint az oktatásban kimagasló szerepet betöltő tanárokat.

Victorai Music Hangszerszaküzlet (Genius Loci Díj 2016., nemzeti kategória)

A cég tulajdonosa, Kollár Béla maga is oboaművész és tanár. Saját szakmai programjai mellett a szaküzlet rendszeresen támogat művészetoktatási rendezvényeket, időről-időre hangszeradományokkal, illetve kedvezményes árú hangszervásárlási lehetőséggel segíti a zenetanulókat.

BorsodChem Zrt. (Genius Loci Díj 2016., regionális kategória)

A BorsodChem Zrt.-t az Irinyi János Református Szakközépiskola és Diákotthon jelölte a Genius Loci Díjra. 2013 óta számos formában támogatja a kazincbarcikai Irinyi János Református Szakközépiskola és Diákotthon működését, finanszírozásával jött létre az iskolában működő művelleti laboratórium.

Fleckhammer Otto és az Elco Rt. (Genius Loci Díj 2016., regionális kategória)

Fleckhammer Otto és az Elco Rt.-t a Székelyföldi Tehetségsegítő Tanács jelölte a Genius Loci Díjra. A Háromszéki Községi Alapítvány elnökeként kulcsszerepet játszott az Ignác Rózsa tehetségalap életre hívásában, mely 9 tehetséges fiatal számára biztosít ösztöndíjat és komoly összegekkel támogatja a Székelyföldi Tehetségnap megszervezését.

Dr. Szekeres József és a Rosenberg Hungária Lég- és Klimatechnikai Kft. (Genius Loci Díj 2016., regionális kategória)

Évtizedek óta támogatja a Debreceni Egyetem Épületgépészeti Tanszékét laboratóriumait: több millió forint értékű berendezésekkel az épületgépészeti mérnökképzést, előadások tartásával és gyárlátogatások szervezésével támogatja a hallgatókat.

Colas Északkő Bányászati Kft. (Genius Loci Díj 2016., regionális kategória)

Ifj. Cseh Zoltán, a Colas Északkő Bányászati Kft. ügyvezető igazgatója és a Magyar Bányászati Szövetség alelnöke a Tokaji Ferenc Gimnázium és Szakközépiskola volt diákja, kiemelt támogatóként segíti az iskolát többek között pénzügyi juttatásokkal, terepgyakorlatok helyszínének biztosításával, szakmai tapasztalatainak megosztásával.

Balzer Hungária Kft. (Genius Loci Díj 2016., regionális kategória)

A fiatalok körében mind jobban terjedő kábítószer fogyasztás ellen indították el kiemelt programjukat az 1990-es években „A horgászoknak nem kell drog” címmel. Ez a

kezdemenyezés a későbbiekben Komplex Horgászversenyként vált népszerűvé a diákok körében.

Gemenc Volán Zrt. (Genius Loci Díj 2016., helyi kategória)

A Gemenc Volán Zrt. vezetőjét, Amrein Károlyt, a Szekszárd és Térsége Tehetségsegítő Tanács jelölte a Genius Loci Díjra. Hosszú évtizedek óta támogatja a szekszárdi és a Szekszárd környéki tehetséges fiatalokat azzal, hogy díjmentesen eljuttatja őket tanulmányi kirándulásokra, táborokba, helyi, térségi és országos tanulmányi versenyekre

Pósa Lajos magánvállalkozó (Genius Loci Díj 2016., helyi kategória)

Pósa Lajos magánvállalkozót a felvidéki Szenczi Molnár Albert Alapiskola jelölte a Genius Loci Díjra. Szenci magyar vállalkozóként magánvagyonából, rendszeres anyagi támogatásban részesíti egykori iskolája, a Szenczi Molnár Albert Alapiskola tehetségfejlesztő programjait.

European-Cert doo Szabadka (Genius Loci Díj 2016., helyi kategória)

A szabadkai European-Cert doo-t a vajdasági PéHáDész Tehetségpont jelölte a Genius Loci Díjra. A vállalat képviselői példaértékűen elkötelezettek a tehetséggondozás terén. Számos formában segítik a PéHáDész Tehetségpont és a mögötte álló Vajdasági Magyar Doktoranduszok és Kutatók Szervezetének tevékenységét.

Jánosi Imre és az Ingatlan Büro Ingatlanértékesítő, Bérbeadó és Rendezvényszervező Kft. (Genius Loci Díj 2016., helyi kategória)

Több hajdúböszörményi intézményt is támogat. Kiemelten segíti a szakképzéseket, az idegen nyelvek tanulását, képzőművészeti alkotótáborokat. A tulajdonában lévő Petőfi Házban helyet biztosít tehetségnapok számára.

Morgan Stanley Magyarország Elemző Kft. (Genius Loci Díj 2016., helyi kategória)

Négy budapesti középiskolában működtetnek szakköröket, ahol tehetséges egyetemi hallgatók tanítanak középiskolás diákokat a programozás alapjaira, továbbá kiemelkedő programjuk az ITgirls csapat tevékenysége, akik lányok számára szerveznek informatikai foglalkozásokat minden korosztályban.

3.2 Jelentősebb támogatók

Sólyom László által adományozott ösztöndíj

Sólyom László volt köztársasági elnök, a Magyar Génius Program Tehetségnagykövete 2011-ben alapított Tehetség-ösztöndíjat kimagasló képességű és teljesítményű határon túli és hazai fiatalok külföldi továbbképzésének, tehetségük kibontakoztatásának támogatására a köztársasági elnök, a miniszterelnök, az Országgyűlés elnöke, az Alkotmánybíróság elnöke és a Legfelsőbb Bíróság elnöke tiszteletdíjáról és juttatásairól szóló 2000. évi XXXIX. törvény 27.§-ának (3) és (4) bekezdése alapján, a volt köztársasági elnökök számára biztosított pénzügyi keret terhére.

Az ösztöndíjat minden évben négy-négy fiatal kaphatja meg, akik egy éven át nagy összegű, havi 2000 eurós (mintegy 600.000 forintos) támogatásban részesülnek.

Sólyom László a hazai és határon túli tehetségsegítő szervezetektől, valamint saját ismeretségi köréből főként kutatóktól, tehetségsegítő szakemberektől, professzoroktól és tanároktól kér javaslatokat olyan fiatalok személyére, akik már eddigi eredményeikkel is kitűntek társaik közül, s fejlődésüket továbbsegítené, ha ösztöndíjjal külföldön tanulhatnának. Az ösztöndíjat tehát nem nyílt pályázat útján lehet elnyerni, a tehetségsegítők ajánlása a

döntő tényező, akik motivációs levél és a tervezett kutatói program alapján jelölik ki a támogatásra javasolt tehetséges és már eredményeket elért fiatal.

A Sólyom László volt köztársasági elnök által alapított Tehetség-ösztöndíjat a Magyar Tehetségsegítő Szervezetek Szövetsége kezeli.

Magyar Templeton Program

A Magyar Templeton Program a világon egyedülálló, kísérleti tehetségazonosító és tehetséggazdagító program, amelynek célja, hogy megtalálja és 2016. márciusától egy éven át személyre szabott tehetséggondozó programban részesítse a beválogatott 315 Junior Templeton Fellow-t. A Fellow-k 10 és 29 év közötti, kivételes magyar kognitív tehetségek, olyan fiatalok, akiknek a gondolkodási és megismerési képességei átütőek. A teljes programot magyar szakemberek dolgozták ki egy új módszertan mentén, melynek lényege, hogy a nemzeti tehetség hálózat bevonásával 20 ezer tehetséges jelentkezőből komplex, többkörös online beválogatási rendszer segítségével találják meg azokat a fiatal reménységeket, akiknek a kibontakozását személyre szabott programokkal támogatják. A program fontos célkitűzése, hogy a tehetségek személyes sikereinek elérése mellett abban is segítse őket, hogy a tevékenységük pozitív hatással legyen a szűkebb és a tágabb környezetükre, az emberiség sorsára.

A Magyar Templeton Program fő támogatója a Templeton World Charity Foundation. Az alapítványt egy nagyszerű gondolkodó és üzletember, Sir John Templeton (1912-2008) hozta létre azzal a céllal, hogy olyan programokat támogasson világszerte, amelyek az élet és a világegyetem nagy kérdéseire keresik a választ, valamint olyan kivételes kognitív tehetségeket karolnak fel, akik az emberiség boldogulásáért tesznek.

A program társtámogatója a European Social Fund: az Emberi Erőforrások Minisztériuma, szakmai együttműködő partnere a MATEHETSZ.

Csányi Alapítvány

Az alapítványnak számos tevékenysége van, de fő célkitűzése az Életút Programban megvalósuló tehetséggondozás. Céljuk az, hogy a tehetséggondozásban elismert, kiemelkedő szakemberek bevonásával, valamint a helyi szakemberekkel (pedagógusokkal, családsegítőkkal, nevelési tanácsadókkal, pszichológusokkal) együttműködve olyan tehetséges, de hátrányos körülmények között élő gyermekeket válasszanak ki, akiket éveken keresztül segíthetnek nehézségeik leküzdésében és tehetségük kibontakoztatásában.

A tehetséggondozó programjára az Alapítvány a támogatásokkal növelt alapítói vagyon mindenkori hozamát fordítja. Ezért a kuratórium évente meghatározza az indítható tehetséggondozó csoportokba bevonható gyermekek számát, valamint a kiválasztásban érintett térséget, és a támogatás elnyerésére minden márciusban pályázatot ír ki.

Életút Program

Az Életút Program célkitűzése, hogy hátrányos helyzetű, tehetséges gyermekek életútjának, egy-egy alapvető életszakaszának végigkísérésével segítse a gyermekeket szociokulturális hátrányaik leküzdésében, tehetségük kibontakoztatásában.

Ez a hosszútávra tervezett feladatvállalás a tehetséggondozó programok között egyedülállónak számít Magyarországon. Egyrészt azért, mert a gyermekek támogatása 10 éves kortól (5. osztálytól) kezdődik, különböző életszakaszokban és iskolatípusokban (általános iskola felső tagozata, középiskola, egyetem-főiskola) más-más módon és más-más eszközökkel folytatódik, amíg fiatal felnőttként a támogatottak a munkaerőpiacra

kerülnek. Ez gyermekenként jelenthet akár 11-14 évet is. Másrészt a tehetséggondozó programnak kiemelkedően fontos eleme, hogy az általa felkarolt gyermekeket, családjaikat egyéni szociális támogatással is segíti, hogy elháruljanak azok az anyagi akadályok, amelyek a gyermekek tehetségének kibontakoztatását meggátolnák.

Az Életút Programban a tanulók délután és hét végén az ország különböző régióiban található, az Alapítvány által működtetett közösségi házak tehetséggondozó csoportjaiba járnak. A 10-15 fős csoportokban a gyermekek személyre szabott foglalkozásait pedagógiai és pszichológiai méréseken alapuló egyéni fejlesztési tervek keretében az alapítvány főállású mentorai szervezik meg.

A program a művészet vagy a tudományok területén tehetséges és eredményes fiatalok támogatását tűzte ki célul. A nyertes pályázók eszköztámogatásban vagy útiköltség-támogatásban részesülnek.

MOL Tehetségtámogató Program Művészet-tudomány

A pályázat fiatal művészek, tehetséges zenészek és ifjú kutatók fejlődését segíti. Számukra egy hangszer megvásárlása, az előadásokra, tudományos versenyekre való felkészüléshez szükséges eszközök biztosítása, vagy egy-egy verseny, kurzus útiköltségeinek támogatása jelenti általában a legnagyobb segítséget.

A MOL Tehetségtámogató Program Művészet-Tudomány kategóriájában olyan 10-18 éves magyarországi általános és középiskolás diákok, diákcsoportok, ifjúsági csoportok pályázhattak, akik országos vagy nemzetközi versenyeken, kiállításokon kiemelkedő teljesítményt értek el eddig, és szakmai fejlődésükhöz további támogatásra van szükség.

2016-ban 74 fiatal és csapataik nyertek el támogatást közel 17 millió forint értékben a MOL Tehetségtámogató és a Tehetségtámogató Klasszis Program keretében.

2016-ban a Tehetségtámogató Klasszis kategóriában, melynek keretében a 18. életévüket betöltött korábbi nyertes pályázóikat segítik, 11 pályázó nyert el támogatást.

A MOL közhasznú alapítványán keresztül 2006 óta karolja fel a fiatal tehetségeket, eddig több mint 3000 sportoló és művészeti vagy tudományos pályára készülő fiatal fejlődését segítette.

Polgár Alapítvány az Esélyekért

A Polgár Alapítvány öt éve kezdte a roma gyerekek körében tehetségmentő munkáját, amely elsőként a labdarúgásra koncentrált. A program eredményeként több száz települést és iskolát szólítottak meg, 1100 gyerek jelentkezett a válogatókra, és közel 200 olyan fiatal kapott táborozási lehetőséget, akik még soha nem hagyták el a szülői házat. A speciálisan a célcsoportra kidolgozott tehetségkutató módszerrel kiválasztott, eddig szegregált körülmények között élő tehetségeket az alapítvány olyan utánpótlás nevelő központokba (pl. UTE, DVSC, Vasas) juttatta el, ahol a tehetségüknek leginkább megfelelő szolgáltatást kaphatják.

Ennek a programnak az tapasztalatai adtak önbizalmat ahhoz, hogy más tehetségterületen is elkezdjék a tehetségkutatót, és megszervezzék a bevont gyerekek fejlesztését. A Polgár Alapítvány viszont ezt a kibővített programot már nem akarta egyedül végezni, szükségünk volt kapcsolatokra, partnerekre, és ezért kezdeményezték a Roma Tehetségsegítő Tanács (RTT) létrehozását.

A Polgár Alapítvány az RTT-vel közösen az alábbi tevékenységeket valósította meg 2011 óta:

- tanulmányt készítettek a tehetséges hátrányos helyzetű/roma gyerekek és fiatalok hatékony kutatásának módszereiről
- tehetségkutatókat tartottak az ország hátrányos helyzetű területein
- a tehetségkutatókon 1400 embert mozgósítottak, 350 jelentkező tudta megmutatni tehetségét, amelyből a szakemberek 44 kimagaslóan tehetséges fiatalot azonosítottak
- kutatást végeztek az RTT szervezeteinek, szakembereinek körében a hátrányos helyzetű tehetségek fejlesztésének elveiről és eszközeiről
- kifejlesztették a több funkciós, követéses roma tehetségek életpálya nyilvántartó rendszert (www.romatehetség.hu)
- kialakították az adatbázisba kerülés folyamatát (személyiségi jogok védelme, hozzájárulások, ajánlások, nyilvánosság)
- különböző tehetségkutatói módszerekkel gyűjtik az iskoláktól, más szervezetektől a tehetséges roma gyerekekre vonatkozó ajánlásokat, és a szülők/fiatalok beleegyezése esetén szerepeltetik őket az adatbázisban.

A Roma Tehetség Adatbázisba 2013 júliusára már több mint 200 átlagon felüli képességeket mutató diák nyert felvételt. Ezeket a fiatalokat a Polgár Alapítvány és az RTT által szervezett tehetségkutatókon nyújtott produkciójuk alapján választották ki, többségük pedig szakemberek és iskolák ajánlása alapján regisztrált. Közülük 105 diákot intellektuális tehetségterületen azonosítottak, 82-en művészeti, 21-en pedig sporttehetségek.

Az adatbázisban szereplő tehetségek pályafutását folyamatosan figyelemmel kísérik, egyéni fejlesztési tervet alakítanak ki számukra, együttműködve a szülőkkel és a pedagógusokkal. Forrásaiktól függően megkeresik a fejlesztésükhöz szükséges szakembereket, intézményeket, programokat, kiválasztják és felkérlik a mentort, és meghatározzák azokat a tárgyi eszközöket, amik feltétlenül szükségesek.

Melléklet

KÉRDŐÍV

1. A Tehetségpont/Tehetségsegítő Tanács neve

2. A település (kerület) neve, ahol a Tehetségpont/Tehetségsegítő Tanács működik*

A kérdőív témájában nem kívánok
nyilatkozni:

☐

3. Tehetségpontjuk/Tehetségsegítő Tanácsuk kapott-e a tehetségsegítő tevékenységük érdekében az elmúlt években pénzübeli vagy dologi (eszköz, szolgáltatás) támogatást tehetségsegítő munkájához gazdasági társaságoktól?

Igen, rendszeresen kapunk támogatást

☐

Igen, néhány alkalommal kaptunk támogatást

☐

Igen, egy alkalommal kaptunk támogatást

☐

Még soha nem kaptunk támogatást

☐

Amennyiben nem kaptak támogatást az elmúlt években, ugrás a 6. kérdésre!

4. Tehetségpontjuk/Tehetségsegítő Tanácsuk kapott-e a 2015/2016-os tanévben pénzübeli vagy dologi (eszköz, szolgáltatás) támogatást tehetségsegítő munkájához gazdasági társaságoktól?

Igen

☐

Nem

☐

Amennyiben nem kaptak támogatást az elmúlt tanévben, ugrás a 6. kérdésre!

5. Kérjük, sorolja fel azokat a gazdasági társaságokat, társadalmi szervezeteket (együtt: Támogatókat), amelyek a 2015/2016-os tanévben pénzübeli vagy dologi támogatást nyújtottak tehetségsegítő munkájukhoz! Kérjük, adja meg a támogatás formáját és mértékét is a lenti instrukciók szerint! (A megadott egyedi adatokat bizalmasan kezeljük, kizárólag az összesítés céljára és a többes adatok kiszűrésére használjuk!)

A)

Támogató neve:

Címe (település, kerület):

A támogatás jellege (Több válaszlehetőség is megjelölhető!)

Pénzbeli támogatás

☐

Tárgyi eszköz támogatás

☐

Szolgáltatás nyújtás

☐

Egyéb, és pedíg:

☐

A támogatás megnevezése (Több válaszlehetőség is megjelölhető!)

Rendezvények, versenyek, programok támogatása

☐

Ösztöndíj biztosítása

☐

Pénzjutalom biztosítása gyerekek, tanulónak, fiatalnak

☐

Tárgyi eszközök biztosítása

☐

Utazás támogatása/utaztatás

☐

Mentorprogram biztosítása

☐

Szolgáltatás nyújtása

☐

Egyéb, és pedíg:

☐

Az ettől a Támogatótól kapott segítség (anyagi, dologi) összértéke

Pénzbeli támogatás esetén annak összege (konkrét vagy becsült):

 Ft

Nem pénzbeli támogatás esetén annak becsült forint értéke*:

 Ft

**Nem pénzbeli támogatás lehet tárgyi eszköz vagy szolgáltatás nyújtása. Ez esetben az értéket úgy célszerű megbecsülni, hogy az mennyibe kerülne a Tehetségpont/Tehetségsegítő Tanács számára, ha meg szeretné vásárolni azt.*

A támogatás rendszeressége

Csak a 2015/2016-os tanévben történt

☐

Korábban is előfordult már

☐

Legalább 3 évre visszamenőleg rendszeres

☐

A támogatással érintett gyerekek/tanulók/fiatalok (konkrét vagy becsült) száma a 2015/2016-os tanév során

Az adott Támogató által nyújtott támogatás(ok) (pl. ösztöndíj, pénzjutalom, eszköz, utazás, mentorprogram, szolgáltatás) összességében ennyi tehetségsegítésbe vont gyermeket/tanulót/fiatalot érintettek közvetlenül:

fő

Az adott Támogató által nyújtott közvetett támogatás(ok) (pl. pénzadomány, eszköz, rendezvényköltség, képzés, versenyszervezés, szolgáltatás az iskolának/pedagógusnak/háttérszervezetnek), amit követően a gyermekek/tanulók/ fiatalok fejlesztése érdekében lehetett használni, összességében (kb.) ennyi főt segített:

fő

B)

Támogató neve:

Címe (település, kerület):

A támogatás jellege (Több válaszlehetőség is megjelölhető!)

Pénzbeli támogatás

☐

Tárgyi eszköz támogatás

☐

Szolgáltatás nyújtás

☐

Egyéb, és pedíg:

☐

A támogatás megnevezése (Több válaszlehetőség is megjelölhető!)

Rendezvények, versenyek, programok támogatása

☐

Ösztöndíj biztosítása

☐

Pénzjutalom biztosítása gyereknek, tanulónak, fiatalnak

☐

Tárgyi eszközök biztosítása

☐

Utazás támogatása/utaztatás

☐

Mentorprogram biztosítása

☐

Szolgáltatás nyújtása

☐

Egyéb, és pedíg:

☐

Az ettől a Támogatótól kapott segítség (anyagi, dologi) összértéke

Pénzbeli támogatás esetén annak összege (konkrét vagy becsült):

Ft

Nem pénzbeli támogatás esetén annak becsült forint értéke*:

Ft

**Nem pénzbeli támogatás lehet tárgyi eszköz vagy szolgáltatás nyújtása. Ez esetben az értéket úgy célszerű megbecsülni, hogy az mennyibe kerülne a Tehetségpont/Tehetségsegítő Tanács számára, ha meg szeretné vásárolni azt.*

A támogatás rendszeressége

Csak a 2015/2016-os tanévben történt

☐

Korábban is előfordult már

☐

Legalább 3 évre visszamenőleg rendszeres

☐

A támogatással érintett gyerekek/tanulók/ fiatalok (konkrét vagy becsült) száma a 2015/2016-os tanév során

Az adott Támogató által nyújtott támogatás(ok) (pl. ösztöndíj, pénzjutalom, eszköz, utazás, mentorprogram, szolgáltatás) összességében ennyi tehetségsegítésbe vont gyermeket/tanulót/fiatalt érintettek közvetlenül:

fő

Az adott Támogató által nyújtott közvetett támogatás(ok) (pl. pénzadomány, eszköz, rendezvényköltség, képzés, versenyszervezés, szolgáltatás az iskolának/pedagógusnak/háttérszervezetnek), amit követően a gyermekek/tanulók/fiatalok fejlesztése érdekében lehetett használni, összességében (kb.) ennyi főt segített:

fő

C)

Támogató neve:

Címe (település, kerület):

A támogatás jellege (Több válaszlehetőség is megjelölhető!)

Pénzbeli támogatás

☐

Tárgyi eszköz támogatás

☐

Szolgáltatás nyújtás

☐

Egyéb, és pedíg:

☐

A támogatás megnevezése (Több válaszlehetőség is megjelölhető!)

Rendezvények, versenyek, programok támogatása

☐

Ösztöndíj biztosítása

☐

Pénzjutalom biztosítása gyerekek, tanulónak, fiatalnak

☐

Tárgyi eszközök biztosítása

☐

Utazás támogatása/utaztatás

☐

Mentorprogram biztosítása

☐

Szolgáltatás nyújtása

☐

Egyéb, és pedig:

☐

Az ettől a Támogatótól kapott segítség (anyagi, dologi) összértéke

Pénzbeli támogatás esetén annak összege (konkrét vagy becsült):

Ft

Nem pénzbeli támogatás esetén annak becsült forint értéke*:

Ft

**Nem pénzbeli támogatás lehet tárgyi eszköz vagy szolgáltatás nyújtása. Ez esetben az értéket úgy célszerű megbecsülni, hogy az mennyibe kerülne a Tehetségpont/Tehetségsegítő Tanács számára, ha meg szeretné vásárolni azt.*

A támogatás rendszeressége

Csak a 2015/2016-os tanévben történt

☐

Korábban is előfordult már

☐

Legalább 3 évre visszamenőleg rendszeres

☐

A támogatással érintett gyerekek/tanulók/ fiatalok (konkrét vagy becsült) száma a 2015/2016-os tanév során

Az adott Támogató által nyújtott támogatás(ok) (pl. ösztöndíj, pénzjutalom, eszköz, utazás, mentorprogram, szolgáltatás) összességében ennyi tehetségsegítésbe vont gyermeket/tanulót/ fiatalt érintettek közvetlenül:

fő

Az adott Támogató által nyújtott közvetett támogatás(ok) (pl. pénzadomány, eszköz, rendezvényköltség, képzés, versenyszervezés, szolgáltatás az iskolának/pedagógusnak/háttér szervezetnek), amit követően a gyermekek/tanulók/ fiatalok fejlesztése érdekében lehetett használni, összességében (kb.) ennyi főt segített:

fő

6. Tehetségsegítő munkájuk eredményességének növelése érdekében a jövőben milyen támogatásokra lenne leginkább szükségük a gazdasági társaságok, illetve társadalmi szervezetek részéről? (Több válasz is megadható!)

Rendezvények, versenyek, programok támogatása

☐

Ösztöndíj biztosítása

☐

Pénzjutalom biztosítása gyerekek/tanulók/ fiatalok számára

☐

Tárgyi eszközök biztosítása

☐

Utazás támogatása/utaztatás

☐

Mentorprogram biztosítása

☐

Szolgáltatás nyújtása

☐

Egyéb, éspedig:

☐

Köszönjük, hogy kitöltötte kérdőívünket!